

**Latvijas Republikas 10.Saeimas
pavasara sesijas astotā sēde
2011.gada 2.jūnijā**

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja
Solvita Āboltiņa.

<http://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/62#sat>

Sēdes vadītāja. Labrīt, augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamie kolēģi!

Sākam Saeimas 2.jūnija sēdi.

Pirms mēs sākam izskatīt apstiprināto darba kārtību, informēju, ka ir saņemta vesela virkne iesniegumu ar lūgumu izdarīt izmaiņas šīsdienas sēdes darba kārtībā.

[..]

Nākamais darba kārtības jautājums - „**Valsts prezidenta vēlēšanas**”.

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas vārdā - deputāts Vitālijs Orlovs.

V.Orlovs (SC frakcija).

Godātais Valsts prezidenta kungs! Ministru prezident! Cienījamā priekšsēdētāja!
Godātie deputāti! Saskaņā ar Valsts prezidenta ievēlēšanas likuma prasībām Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija likumā noteiktajā termiņā saņēma deputātu iesniegumus par divu Valsts prezidenta amata kandidātu - Valda Zatlera un Andra Bērziņa (Vidzeme) - izvirzīšanu Valsts prezidenta amatam, kā arī kandidātu dokumentus, kuru iesniegšana paredzēta likuma 5.pantā.

Izskatījusi iesniegumus un Valsts prezidenta amata kandidātu dokumentus, Mandātu, ētikas un iesnieguma komisija šā gada 25.maijā savā sēdē nolēma pieprasīt no Satversmes aizsardzības biroja, Valsts ieņēmumu dienesta, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un no Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras ziņas par kandidātu atbilstību Valsts prezidenta ievēlēšanas likumā izvirzītajiem noteikumiem.

Komisija pieprasīja ziņas arī no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un no Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Informācijas centra.

Komisija lūdza minētajām institūcijām sniegt informāciju par Valsts prezidenta amata kandidātiem līdz šā gada 31.maija pulksten 17.00.

Komisija, saņemusi atbildes uz visām nosūtītajām vēstulēm, konstatēja, ka sniegtās atbildes nesatur ziņas par Valsts prezidenta amata kandidātu neatbilstību Valsts prezidenta ievēlēšanas likuma prasībām.

Dati par abiem Valsts prezidenta amata kandidātiem un minēto institūciju atbildes, kuras nesatur kvalificēto informāciju, ir izdalītas deputātiem. Ar pārējiem dokumentiem deputātiem bija iespēja iepazīties Saeimas Sevišķajā lietvedībā.

Šā gada 1.jūnijā uz Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas sēdi tika uzaicināti abi Valsts prezidenta amata kandidāti. Komisijas sēdē Valsts prezidenta amata kandidāti tika iepazīstināti ar minēto institūciju sniegtajiem atzinumiem.

Saskaņā ar Valsts prezidenta ievēlēšanas likuma 7.panta prasībām Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija pārbaudīja visus saņemtos materiālus un atzina, ka Valsts prezidenta amata kandidāti Valdis Zatlers un Andris Bērziņš atbilst Valsts prezidenta ievēlēšanas likuma noteikumiem.

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētājas biedrs

Gundars Daudze.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Sākam debates.

Vārds deputātei Solvitai Āboltiņai.

S.Āboltiņa (frakcija „Vienotība”).

Godātais Valsts prezidenta kungs! Ministru prezidenta kungs! Cienījamie deputāti! Ministri! Cienījamās dāmas! Godātie kungi!

Šodien es runāju kā no „Vienotības” ievēlēta deputāte, šodien es runāju kā „Vienotības” vadītāja, un šodien es gribu runāt par valsts principu Nr.1 - Latvijas pilsoņu kopīgā īpašuma neaizskaramību. Ļaujiet man to paskaidrot.

Prezidenta rīkojums Nr.2 ir rīkojums par valsts principa Nr.1 apdraudējumu. Latvijas pilsoņu kopīgais īpašums ir neaizskarams, un katrs, kas to aizskars, tiks sodīts.

Cienījamie kolēģi! 26.maijā mēs, 35 deputātiem no „Vienotības” un „Visu Latvijai!-Tēvzemei un Brīvībai/LNNK” balsojot „par”, 7 Saeimas deputātiem - „pret”, 37 atturoties, pieņēmām lēmumu, kas liedza izdarīt kratīšanu mūsu kolēģa politiķa Aināra Šlesera dzīvesvietās. Kā jau es to publiski esmu teikusi, es tiešām augstu novērtēju to, ka no šīs tribīnes tika paskaidrots, kāpēc mēs tā balsojām, jo, manuprāt, tas arī ir solis uz priekšu pretēji tam, ka mēs ļoti bieži vienkārši nobalsojam un nesakām, kāpēc mēs tā balsojām. Katram bija savs racionāls izskaidrojums, bet tomēr kopumā ar Saeimas ceturtdienas lēmumu 10.Saeima ar balsu vairākumu simboliski apturēja tiesiskumu Latvijā, jo mēs apturējām valsts galvenā tiesiskuma sarga - ģenerālprokurora - lūgumu. Mums bija tiesības debatēt, mums bija tiesības paust savu viedokli. Lēmums pēc būtības ir jāpieņem tiesībsargājošajām iestādēm, mums bija jāvērtē, vai procedūras ir ievērotas.

Tālāk sekojošais Valsts prezidenta solis bija simbolisks, jo tāda Saeima, kas nenodrošina pilsoņu kopīgā īpašuma drošību, ir jāatļaiž. Un vēsturisks tas ir tāpēc, ka skaudri liek padomāt par pašu valsts pastāvēšanas jēgu: vai bez principa Nr.1 var pastāvēt Latvijas pilsoņu kopīgās intereses? Ja tāda principa nav, tad tādu valsti neviens nevar mīlēt un tādai valstij arī, visdrīzāk, nav nākotnes.

Prezidenta vēsturiskais lēmums liek mums padomāt par to, cik stipri ir mūsu valsts pamati. Tāpēc es uzskatu, ka šodien, pēc 20 neatkarīgas valsts gadiem, mēs esam atgriezušies pie pirmsākumiem. Mums ir jāvar šo valsti iemīlēt no jauna. Latvijas valstij ir jāvar atjaunot valsts stūrakmeņi. Un visā savā deputātes un politiķes darbībā es vienmēr esmu uzskatījusi, ka tiesiskums ir svarīgākais Latvijas valsts stūrakmens valsts labklājības pamatos. Un tikai tad, ja mēs ievērosim šos pamatprincipus, mēs varēsim mūsu valsti pacelt augstu, cilvēki to mīlēs, cilvēki atbalstīs mūs, un mēs varēsim celt arī ekonomisko labklājību.

Šodien visa „Vienotības” Saeimas frakcija, ieskaitot mani, balsos „par” Valdi Zatleru kā nākamo Valsts prezidentu. Tomēr, neskatoties uz partejisko piederību, uzskatu, ka šodienas balsojums par Valsts prezidentu būs kas vairāk: tas būs balsojums par to, vai šī Saeima, arī jau atlaistā, tomēr iestājas par Latvijas principu Nr.1 - par principu, kuru ar savu lēmumu mēģināja stingri nolikt vietā Valdis Zatlers. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Vārds Ministru prezidentam Valdim Dombrovskim.

V.Dombrovskis (Ministru prezidents).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Godātie deputāti! Ministri! Dāmas un kungi!

Jau pirmais neatkarīgās Latvijas Republikas prezidents Jānis Čakste prezidentūras institūcijas prestižu un reputāciju uzstādīja ļoti augstu. Pēc neatkarības atjaunošanas prezidentūras institūcijas latīņu ļoti augstu uzstādīja Vaira Vīķe-Freiberga. Pašreiz Valsts prezidents Valdis Zatlers ar savu izlēmīgo pozīciju pret oligarhiem radījis jaunu iespēju kvalitatīvi uzlabot Latvijas politisko kultūru un demokrātiju.

Apvienība „Vienotība” ir izvirzījusi Valsts prezidenta amatam Valdi Zatleru - cilvēku, kura politiskā karjera sākās strauji un pretrunīgi pirms četriem gadiem, izraisot plašus protestus un nopietnas šaubas. Taču viņa politiskā stāja ir veidojusies pavisam savādāk. Lēnām, pakāpeniski un ar atbildības sajūtu Valdis Zatlers ir kļuvis par politiķi, kuru pieņem un atbalsta liela daļa Latvijas pilsoņu. „Vienotība” ir pārliecināta, ka Valdis Zatlers ir spējīgs pildīt Valsts prezidenta pienākumus augstā līmenī, taču kopš 28.maija paziņojuma jautājums par Valsts prezidenta amata kandidātu vairs nav atraujams no tā, kā mēs katrs un sabiedrība kopumā vērtē viņa viedokli par nepieciešamību ievēlēt jaunu Saeimu.

Mēdz teikt, ka Valsts prezidenta amats Latvijā ir simbolisks. Dziļi simboliska bija arī Valda Zatlera rīcība, pieņemot lēmumu ierosināt Saeimas atlaišanu. Tā simbolizē ticību tam, ka ir iespējams mainīt dūksnājā iestīgušo Latvijas politisko vidi. Mainīt to ar sāpīgiem, riskantiem, taču apņēmīgiem paņēmieniem. Tautā ir izskanējis salīdzinājums: Zatlera kungs, ķirurgs būdams, ilgstošas ārstēšanas vietā izvēlēties radikālu iejaukšanos vai pat amputāciju. Un es varu piekrist. Valsts prezidenta solis šajā nozīmē ir simbolisks. Tāda Saeima, kas nespēj nodrošināt tiesiskumu, ir jāatlaiz. Valsts prezidents ir nācis ar svarīgu uzstādījumu par oligarhu lomas un ietekmes Latvijas politikā samazināšanu. Iespējams, mums vairs nav laika cerēt uz pārmaiņām reizi četros gados un pēc tam atkal vilties. Jārīkojas jau tagad. Taču tikai sabiedrības uzticība noteiks, vai Valsts prezidenta Valda Zatlera neuzticības izteikšana Saeimai

būs par izšķirošu robežu notiekošajos procesos Latvijā vai paliks vien kā atsevišķs vēsturisks notikums.

Būtiskas izmaiņas varam sagaidīt tikai tādā gadījumā, kad katrs sabiedrības loceklis pats sāks domāt, kas viņu pārstāvēs Saeimā, kādas vērtības un principus aizstāvēs, kad Latvijas cilvēku izdarītās apzinātās izvēles vēlēšanās novilks striktu robežu, lai oligarhi, kuriem ir pārmērīgi liela ietekme uz tiesiskumu un demokrātiju, paliktu mazākumā.

Valsts prezidenta sestdienas lēmums ir iespēja, kas ir jāizmanto Latvijas politiskās vides attīrīšanā.

Uzskatu, ka mums ir jādod Valdim Zatleram iespēja turpināt darbu nākamajos četrus gadus, lai viņš varētu konsekventi turpināt īstenot šos augstos standartus, kurus viņš ir uzstādījis savā nesenaajā runā.

Aicinu atbalstīt Valda Zatlera kandidatūru Valsts prezidenta amatam.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja

Solvita Āboltiņa.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ilmai Čepānei.

I.Čepāne (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Godātais Ministru prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Dāmas un kungi!

Es savas uzrunas sākumā gribu jums uzdot jautājumu: vai Saeimas atlaišana un pirmstermiņa parlamenta vēlēšanas valstī ir izraisījušas krīzi vai pat katastrofu, kā daži no jums mēdz tagad apgalvot? No vienas puses - demokrātiskās valstīs pirmstermiņa vēlēšanas nav katastrofa. Taču, no otras puses, nevar noliegt, ka pašreizējā ekonomiskajā situācijā Saeimas atlaišana var radīt zināmus sarežģījumus. Taču, kolēģi, katastrofa drīzāk ir zemais uzticamības līmenis Saeimai. Mums šodien uzticas, kā savā paziņojumā norādīja Zatlera kungs, tikai 10 procenti no valsts iedzīvotājiem. Tikai viens no 10 cilvēkiem! Katastrofa ir sabiedrības paustais viedoklis, ka mēs šeit atrodoties, lai nodrošinātu savas, sponsoru un valsts nozadzēju intereses. Vai jūs neuztrauc apgalvojums, ka visi te zog, vai jūs neuztrauc tas, ka sašutums pret Saeimu ir tik liels, ka pat sabiedriskajos medijos Saeima, piedodiet, tiek dēvēta par salašņu bandu? Un tas notiek tikai pusgadu pēc Saeimas ievēlēšanas. Tas notiek, neskatoties uz to, ka vēlētajī 60 procentus veco seju nomainījuši ar jaunajām. Šāda situācija, manuprāt, apdraud mūsu pieņemto likumu politisko leģitimitāti.

Un tagad otrs jautājums: kāpēc tas noticis? Tas noticis ir tāpēc, ka oligarhu partijas, tā saucamie „vecie buki”, savus tikumus nav mainījuši un pat nedomā mainīt, bet daļa

no 10.Saeimas jaunpienācējiem diemžēl arī ir pārņēmuši iepriekšējās Saeimas mantojumu - melu, izlikšanās un divkosības politiku.

Šīs Saeimas deputāti - piedodiet, es minēšu arī frakcijas! - no „Saskaņas Centra”, „Par Labu Latviju” un Zaļo un Zemnieku savienības pat nenodeva komisijā KNAB izstrādātos grozījumus Krimināllikumā, kas paredzēja kriminālatbildību par politisko korupciju. Šīs Saeimas deputāti no šīm pašām frakcijām, aizbildinoties ar sirdsapziņu un noraidot iesniegtos grozījumus Kārtības rullī, tāpat kā iepriekšējā Saeima nevēlējās pat uzsākt diskusiju par atsevišķu amatpersonu ievēlšanu atklātās vēlēšanās.

Kā zināms, līdz šim Latvijas valsts vēsturē neviens no prezidentiem nav Saeimu atlaidis pirms termiņa, taču mēs varam vērtēt, ko par to domājuši atsevišķi, arī bijušie, valsts prezidenti. Otrais no mūsu valsts prezidentiem - Gustavs Zemgals - savulaik ir teicis (citēju): „Prezidentam ir jādod tiesība no andelēm un demagoģijām aizrāvušos Saeimu atlaist kaut kurā katrā brīdī.” (Citāta beigas.)

Mēs neaizmirsīsim arī Zatlera kunga ultimātu Saeimai, ka Saeima, baidoties no atlaišanas, izdarīja uzdoto. Tātad Saeimas atlaišana nav nekas ārkārtējs un tautai ir tiesības izteikt savu viedokli.

Vienlaikus es nevaru piekrist Valsts prezidenta paziņojumā teiktajam, ka jaunievēlētā Saeima komfortabli jūtas politisko shēmu, melu un visatļautības gaisotnē. Es domāju, ka daļa no mums šeit nejūtas komfortabli, tikai daļai no mums trūkst izlēmības un pieredzes, lai atklāti nostātos pret vispārzināmo oligarhu diktēto politiku.

Ekonomiskās situācijas stabilizācijas un līdz ar to arī valdības saglabāšanas nolūkos, kā minēja Āboltiņas kundze, „Vienotības” deputāti nereti ir bijuši spiesti nolaist savu tiesiskuma karogu pusmastā un rīkoties pretēji savai pārlicēbai.

Es nevaru noliegt, ka šīs „piespiedu laulības” laikā dažkārt esam piesavinājušies arī citu savu partneru netikumus. Par to mēs esam saņēmuši pamatotu kritiku. Un tāpēc, lai atgūtu vēlētāju uzticību, mums visiem, kas startēsim nākamās Saeimas vēlēšanās, ir jāatzīst savas kļūdas.

Kolēģi! Es uzskatu, ka korupcija kā ļaundabīgs audzējs grauž gan valsts ekonomisko, gan sociālo, gan arī tiesisko attīstību. Tā apdraud ikviena iedzīvotāja tiesības un brīvības.

Zatlera kungs ir uzsācis cīņu pret korupciju un par demokratizāciju. Tāpēc es aicinu balsot par ideju, līdz ar to aicinot pārvēlēt Valdi Zatleru Valsts prezidenta amatā.

Paldies par uzmanību! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Kārlim Šadurskim.

K.Šadurskis (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Augsti godātais Ministru prezidenta kungs! Godātie ministri! Cienījamie kolēģi deputāti!

Politiskajā darbā ir daudz simbolisma. Arī šajā balsojumā ir ne tikai izvēle starp labāko Valsts prezidenta amata kandidātu, bet daudz kas vairāk.

Valdis Zatlers ir pieteicis karu oligarhiem pēc Saeimas apkaunojošā balsojuma, kurā frakciju ZZS, PLL un SC vairākums faktiski izteica neuzticību Latvijas tiesībsargājošajai sistēmai. Droši vien daudzi demagogi nāks šeit tribīnē, kritizēs prezidentu... (*Aplausi. Starpsaucieni.*) mēģinās pataisīt melnu par baltu, aizbildināsies ar tehniskām neprecizitātēm, kuru dēļ, it kā Šleseru glābdami, patiesībā Šleseru nemaz nav gribējuši glābt, bārstīs valdības kritikas frāzes, operējot ar meliem un puspatiesībām, mēģinot novelt savu vainu uz tiem politiskajiem spēkiem, kas gan izveda valsti no lielā krīzes dziļuma, gan arī nemitīgi savā darbā ir iestājušies par tiesiskumu, politikas caurspīdīgumu un skaidrību. (*No zāles: „Šeit nav baznīca!”*) Lai nu tās putas, ko politikas straume sakul, paliek sabiedrības vērtējumam!

Šodienas realitāte ir tā, ka Valdis Zatlers sabiedrības acīs ir kļuvis par nesamierināšanās ar valsts nozagšanu un politikas taisīšanu šaura, iespējams, noziedzīga, grupējuma interesēs simbolu. Par simbolu godīgai politikai. Tāpēc lielā mērā balsojums par Valsts prezidentu ir dziļi simbolisks.

PLL un ZZS, manuprāt, šāds simbols nav vajadzīgs. Šodien mēs jau acīmredzot esam arī nākamās Saeimas ārkārtas vēlēšanu priekšvakarā, un šo vēlēšanu robežšķirtne un galvenais jautājums būs - „par” tiesiskumu vai „pret” to.

Paldies Valdim Zatleram, kas ar savu rīcību ir skaudri aktualizējis šo tiesiskuma problēmu. Ja sabiedrība arī turpmāk samierināsies ar korupciju, valsts nozagšanu un oligarhu varu, mums nav cerību uz valsts ekonomisku uzplaukumu un sabiedrības labklājību. Šādā gadījumā mēs esam lemti mūžīgai nabadzībai un bailēm no rītdienas.

Līdz ar to arī šo Valsts prezidenta vēlēšanu simboliskais jautājums ir, vai Latvijas Saeimas vairākumam šāds tiesiskuma simbols ir vajadzīgs.

Godātie kolēģi! Mēs esam pieredzējuši, ka prezidenti sava amata statusa atbildības dēļ bieži ir runājuši ļoti diplomātiski. Valdis Zatlers ir pārkāpis šo tradīciju.

Paldies jums, Valsts prezidenta kungs! Sabiedrība arī turpmāk grib dzirdēt skaidru un tiešu valodu no Rīgas pils. „Vienotība” arī to pieprasa. Vai uz to esat gatavi jūs, cienījamie kolēģi deputāti?

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tas, kas jums šobrīd tiek izdalīts, ir tas dokuments, kuru pārstāvji, kas šodien piketē pie Saeimas, iesniedza oficiāli Saeimai, tātad ikvienam no jums. Tas nav parakstīts, tāpēc es jūs vienkārši informēju, kas tas par dokumentu, kurš tiek šobrīd izdalīts.

Turpinām debates.

Vārds deputātei Ingunai Rībenai.

I.Rībena (frakcija „Vienotība”).

Valsts prezidenta kungs! Priekšsēdētājas kundze un godājamie kolēģi! Pirmo reizi kopš 1990.gada 4.maija Latvijā ir pieņemts politisks lēmums, kas tautā ir izraisījis līdzīgu, vispārēju sajūsmu. Žēl, ka tas nav politisks... ka tas nav pozitīvs lēmums, un žēl, ka tas nav šajā zālē lemts lēmums. Tauta līksmo par to, ka tiek atlaists pašas vēlētās parlaments.

Var, zināms, ņirgāties par vidējo latvieti, kas ar prieku ievēlēja Saeimu, lai ar vēl lielāku prieku to pēc tam atlaistu, bet patiesība diemžēl ir tāda, ka Latvijas tauta savu parlamentu jau sen vairs nevēlēja ar prieku un vienīgais, ko vēlētāji droši gaida no katra jauna Saeimas sasaukuma, ir lielāka vai mazāka vilšanās.

Sešas reizes atjaunotajā Latvijā pilsoņi ir veikuši savu pienākumu un balsājuši „par” Saeimu. Tagad, pirmo reizi Latvijas vēsturē, tautai ir dota iespēja balsot „pret” Saeimu, un laikam šinī zālē nav neviena, kas šaubītos, kāds būs šis balsojuma rezultāts.

Šis vēsturisko iespēju tautai ir devis Valsts prezidents Valdis Zatlers. Vai godīgas drosmes vai savtības rosināts, vai no laba prāta, vai apstākļu spiests, Valsts prezidents Zatlers iemieso un personificē šo vēsturisko tautas iespēju, kuru tauta garām nelaidīs, un savā ziņā ir pat ciniski sākt spriedelēt par Valsts prezidenta lēmuma ekonomiskajām sekām, nepieminot to, kādu milzīgu, divus gadu desmitus krātu emocionālu smagumu šis lēmums ir novēlis no tautas sirds. Divus gadu desmitus tauta ir dzīvojusi savā valstī kā cilvēks, kuru nemitīgi apzog pašas mājās un kuram nav nekādas iespējas pret to cīnīties. Un visa situācijas traģikomika ir tanī, ka šis cilvēks nezina, vai viņam priecāties vai raudāt par to, ka viņu apzog nevis sveši, bet savējie.

Divdesmit gadu! Tas ir tieši tik ilgs laiks, lai būtu paspējusi izaugt paaudze, kam, no vienas puses, ir sludināts sauklis: „Es mīlu šo valsti!”, bet, no otras puses, ir atņemts jebkāds iemesls savu valsti cienīt un ar to lepoties. Es apzinos, ka kopš prezidenta izvēles zvērudārzā un Godmaņa slavenās alegorijas par pingvīniem dzīvnieciski salīdzinājumi vairs neskaitās smalki, bet man tomēr jādomā par to, ka godīgs biškapis jūtas pavisam nelāgi, ja no dravas viņa nolaidības dēļ aiziet spiests - savi 15 vai 20 tūkstoši bišu. Atjaunotās Latvijas laikā no mūsu brīvvalsts ir „aizspietojuši” vismaz 300 000 cilvēku.

Par to, cik nesavtīgs ir prezidenta Zatlera lēmums atlaist Saeimu, protams, var šaubīties, jo pa šiem gadiem ir perversi pierasts pie tā, ka politiķi melo. Normālā sabiedrībā būtu jābrīnās, ka kāds melo, bet pie mums, Latvijā, ir grūti noticēt, ka Valsts prezidents, lūk, runā patiesi nesavtīgi.

To, cik Zatlera kunga lēmums ir patiesi nesavtīgs, zina tikai Dievs debesīs un pats Zatlera kungs šeit, zālē, bet vai nav jocīgi, ka tieši polittehnologs Jurgis Liepnieks bija pirmais, kas saskatīja prezidenta rīcībā kļūdošu savtīgumu? Lai nu kurš to būtu teicis! Domāju, ka mūsu vēlētāju acīs Zatlera savtība ir debesu dāvana tautai, salīdzinot ar Liepnieka nesavtību. Zatlera lēmums esot cīņa par varu. Tā tas varētu būt, bet mūsu politiskajā sistēmā arī patiesībai nākas cīnīties par varu.

Savā uzrunā sestdienas vakarā prezidents nepateica neko tādu, kas iepriekš nebūtu bijis visiem zināms. Taču visiem zināmā patiesība jau taisni tāpēc bija tik rūgta, ka tā bija pilnīgi nevarīga. Prezidenta Zatlera personā šī patiesība pirmo reizi ir nonākusi pie reālas varas, un tieši par to līksmo tauta. Vai Zatlera kungs pats ir gribējis

patiesību gaismā celt, vai pati patiesība ir spiedusi Zatlera kungu kļūt par savu paudēju? Bet fakts nu ir tāds, ka visā atjaunotās Latvijas vēsturē neviens politiķis vēl nav tā personificējis visas tautas politisko gribu kā šobrīd Valsts prezidents Zatlers.

Es ļoti atvainojos! Vai jūs man atļautu vēl pusminūti... (*No zāles: „Droši! Runā!”*)

Katrs savu personisko viedokli par Saeimas atlaišanu mēs, cienījamie kolēģi, varēsīm paust referendumā, bet šodien mēs te esam sapulcējušies kā savu vēlētāju pārstāvji, un mūsu pienākums ir paust un īstenot tautas gribu. Var jau būt, ka, atlaižot Saeimu, prezidents Zatlers tikai gribējis aiziet ar godu, bet nu ir iznācis tā, ka tagad ar godu ir jāprot aiziet mums, Saeimas deputātiem. Rupji un spītīgi ignorējot tautas noskaņojumu un balsojot „pret” Zatlera kandidatūru, mēs tikai lieku reizi pierādīsim, ka prezidenta lēmums par Saeimas atlaišanu ir bijis pamatots un nepieciešams, to, ka šī Saeima nespēj un negrib realizēt savu vēlētāju politisko gribu.

Uzskatu par savu pienākumu balsot „par” Valda Zatlera kandidatūru, jo, deputāta amatā stājoties, esmu solījusies ievērot Latvijas Satversmi, kas nosaka, ka suverēnā vara Latvijā pieder Latvijas tautai.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Edvardam Smiltēnam.

E.Smiltēns (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Saeimas priekšsēdētājas kundze! Premjerministra kungs! Ministri! Kolēģi! Cienījamie radioklausītāji un tiešraides skatītāji! (*Aplausi.*)

Bija 90.gadu pats sākums, un Latvija mutuļoja pārmaiņu vējos. Kā bērns es toreiz aptvēru, ka situācija ir bīstama, bet tuvojas kaut kas liels un sen gaidīts - Latvijas valsts neatkarība. Runāja, ka par šo laiku rakstīs vēstures grāmatās un tas, kas nāks, būs manas paaudzes iespēju laiks. Līdz pat šai dienai ar šiem vārdiem sirdī esmu dzīvojis un jutis atbildību pret savu valsti, pret saviem vecākiem un vecvecākiem, kas izcīnīja brīvību, lai šis būtu manas paaudzes iespēju laiks.

Šo 20 gadu laikā mūsu valsts ir attīstījusies. Esam kļuvuši par pilntiesīgiem starptautiskās sabiedrības locekļiem. Esam veidojuši savu valsts pārvaldi, lai tā atbilstu demokrātiskiem pārvaldes principiem. Esam stiprinājuši arī tiesu varu, lai būtu viens likums un viena taisnība visiem. Daudz šajā laikā esam sasnieguši, bet diemžēl daudz iespēju esam arī zaudējuši.

Pavisam nesen Saeimā es vadīju ekskursiju 43 skolēniem no Kuldīgas. Kad pavaicāju, cik no viņiem ir tādu, kam šobrīd vecāki vai radnieki atrodas ārvalstīs, 90 procenti pacēla roku. Kad vaicāju, cik no viņiem ir tādu, kas plāno doties mācīties vai strādāt uz ārzemēm, atkal 90 procenti atbildēja apstiprinoši. Tas, protams, nav slikti, ka jauniešiem ir vēlme pēc kvalitatīvas izglītības, bet skumji, ka viņi savu nākotni nevēlas saistīt ar Latviju. Un tās nav tikai globālās ekonomiskās krīzes sekas. Tas liecina par to, ka šo 20 gadu laikā neesam spējuši uzcelt tādu valsti, lai cilvēki šeit justos novērtēti un vajadzīgi, ka attīstība ir bijusi stihiska, nevis vērsta uz ilgtermiņu.

Man, jaunam deputātam, Valsts prezidenta ievēlēšana ir viens no līdz šim svarīgākajiem balsojumiem, jo arī uz maniem pleciem gulstas atbildība - ievēlēt valstsvīru, kas simbolizēs mūsu valsti ārpus tās robežām un spēs ietekmēt politisko dienaskārtību turpmākajos četros gados. Šim cilvēkam ir jābūt intelligentam, taisnīgam un savs darbs jāvelta Latvijas tautas labumam. Uzskatu, ka Valdis Zatlers ir pierādījis, ka tāds spēj būt, gan atdodams vairākus likumprojektus atkārtotai caurlūkošanai, gan arī pieņemdamas ļoti grūtu un vēsturisku lēmumu - atlaist pirms 7 mēnešiem tautas ievēlēto Saeimu.

Savas paaudzes cilvēku vārdā es viņam pateicos par to, ka viņš spēja sajust tautas pulsu un skaļi pateikt to, ko domāja daudzi. Tautai nu ir dota vēl viena iespēja - mainīt savas valsts nākotnes ceļu. Taču arī tautai ir jābūt gudrai, lai to spētu izdarīt, - lai spētu izdarīt tādu lēmumu, kas sekmētu mūsu valsts attīstību. Balsojums par kratīšanas veikšanu Aināra Šlesera dzīvesvietās bija lakmusa papīrītis politiķu attieksmei pret tiesiskumu. Šis balsojums ir jāatceras ikvienam, izdarot nākamās izvēles, lai neuzkāptu uz tiem pašiem grābekļiem, uz kuriem uzkāpām pirms septiņiem mēnešiem.

Valdis Zatlers ir apliecinājis, ka pārstāv apvienības „Vienotība” vērtības, tādēļ mūsu atbalsts viņam šodien ir pilnīgi nešaubīgs. Tie, kuri nolēmuši balsot „pret”, acīmredzot ir neapmierināti ar viņa tiešo valodu un arī skaidro rīcību.

Dažu cilvēku pārlieku lielā politiskā ietekme diemžēl ir spējusi nest labumu tikai nelielai cilvēku grupai, nevis mūsu valstij kopumā. Mans balsojums par Valdi Zatleru ir balsojums par brīvību no oligarhiem un no naudas ietekmes politikā. Es ceru, ka, tēlaini izsakoties, ar viņa palīdzību esam uzsākuši ceļu no Spartas oligarhijas uz Atēnu demokrātiju. Lai mēs šo demokrātijas ceļu sekmīgi veiktu, arī manas paaudzes cilvēkiem ir jābūt gataviem nākt politikā, uzņemties atbildību, lai tiešām šis būtu mūsu paaudzes laiks.

Šo septiņu mēnešu darbības laikā parlamentā mani ideāli nav zuduši, un es redzu, ka te ir vieta apņēmīgiem, gudriem cilvēkiem ar skaidru mūsu valsts nākotnes vīziju.

Es balsošu par to, lai beidzot iestājas manas paaudzes cilvēku laiks un tiek īstenota cita politika.

Es balsošu „par” Valdi Zatleru.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Rasmai Kārkliņai.

R.Kārkliņa (frakcija „Vienotība”).

Dārgie kolēģi! Saeimas deputāti!

Es uzrunāju tieši jūs cerībā, ka dažs labs varbūt vēl nav pilnībā nolēmis, kā balsot. Un es gribu jūs mudināt to darīt ļoti atbildīgi, domājot par to, kas ir jūsu atbildība tieši Saeimā.

Pirmā atbildība ir tā, ka jums ir jāpārstāv tautas griba. Un man liekas, ka šobrīd ir ļoti skaidrs, ka tautas griba ir tāda, lai mēs par jaunu ievēlam esošo Valsts prezidentu Zatleru.

Otrs mūsu būtiskais pienākums ir sekot līdz tam, ko mēs solījām, uzņemoties šo amatu, mūsu zvērestā. Mēs solījām, ka mēs ievērosim Latvijas valsts likumus un atbalstīsim tiesiskumu. Un man liekas, ka nav šaubu, ka arī šajā gadījumā prezidents Zatlers ir skaidri mums norādījis ceļa karti, uz ko mums jāiet tagad, tuvākajā laikā un jaunajā Saeimā.

Jums ir izdalītas lapiņas, kur ir uzrādīti arī desmit konkrēti soļi, uz ko mūs aicina daļa no sabiedrības, proti, sabiedrība par atklātību „Delna”; par ko es esmu ļoti lepna, ka es esmu tagad biedre un es esmu bijusi daudzus gadus biedre, strādājot pret korupcijas izplatību Latvijā. „Delna” mūs aicina desmit punktus strādāt pēc iespējas drīz...

Pirmais. Jāatbrīvo Normunds Vīlnītis no KNAB priekšnieka amata.

Otrais. Partiju finanšu jomā jāmazina atkarība no partiju sponsoriem.

Trešais. Jānosaka kriminālatbildība par partiju „melnajām kasēm”.

Ceturtais. Jāatceļ Saeimas slēgtie balsojumi, par kuriem mēs jau reiz balsojām, bet kurus pie mums pārbalsoja.

Piektais. Jāatceļ deputātu imunitāte. Arī par to pašlaik jūsu priekšā jau ir likumprojekts par Satversmes maiņu.

Sestais. Jānodrošina efektīvāks tiesu darbs.

Septītais. Jānosaka augsti standarti Satversmes tiesas tiesnešu kandidātiem. Mums būs jāvēlē arī jauns Satversmes tiesas tiesnesis.

Astotais. Jāpanāk mediju īpašnieku atklātība, lai cilvēki zinātu, kas balsta dažādus raidījumus.

Devītais. Jāpalielina iespējas sabiedrībai iesaistīties lēmumu pieņemšanā, jo tā ir īstā demokrātijas izpausme.

Un desmitais. Jāmaina pieeja kapitālsabiedrību vadības iecelšanai.

Es balsošu „par” prezidentu Valdi Zatleru. Es zinu, ka mani kolēģi „Vienotībā” tā darīs, un es ļoti aicinu arī daudzus citus to darīt, lai mēs varētu sekot šim programmatiskajam uzstādījumam.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Eināram Cilinskim.

E.Cilinskis (VL-TB/LNNK frakcija).

Godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze!
Ministru prezidenta kungs! Dāmas un kungi!

Pirms četriem gadiem, toreiz esot apvienības „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK valdes locekļa amatā, man bija tā iespēja atbalstīt Valdi Zatleru partijas valdes balsojumā. Jāsaka, toreiz šis balsojums nāca ne bez zināmām šaubām, taču mani pārliecināja kāds ārsts, Valda Zatlera kolēģis, kurš teica: „Kad viņu ievēlēs par prezidentu, viņš nevienam neklausīs un nevienam nekalpos.” Un tā izrādījās patiesība. Un līdz ar to šodien man būs tā iespēja balsot par Valdi Zatleru jau kā Saeimas deputātam.

Šeit daudzi runāja par tiesiskuma aspektiem, un daudz kam no teiktā var piekrist. Līdz ar to tas rada iespēju man šajās debatēs parunāt par dažiem aspektiem, proti, par tām prioritātēm, kuras Valdis Zatlers ir izvirzījis valstij, - tie ir demogrāfijas jautājumi, tie ir enerģētiskās neatkarības jautājumi, tie ir bezdarba samazināšanas jautājumi. Šīs prioritātes sakrīt ļoti lielā mērā ar nacionālās apvienības prioritātēm, un Valdis Zatlers ir jau pierādījis, ka tās ir ne tikai runas, bet ar konkrētiem darbiem, konkrētām rīcībām ir šīs lietas jau sāktas attīstīt. Un, es domāju, nākamajā pilnvaru termiņā noteikti tās varētu tikt attīstītas tālāk, jo īstenībā nepietiek tikai ar šo tiesiskuma problēmu atrisināšanu, mums ir ļoti steidzami jāredz valsts ilgtermiņa attīstības redzējums, mums ir jāaptur cilvēku braukšana prom, mums ir jārada uzticība savai valstij. Un tad faktiski tas ir kompleksi: ja ir uzticība valstij, tad arī būs ekonomiskā attīstība, bet, ja šīs uzticības nav, tad droši vien būs problemātiski.

Ar savu rīkojumu atlaist Saeimu Valdis Zatlers ir radījis cerību lielā daļā sabiedrības, ka šobrīd var kaut kas mainīties. Man bija tā iespēja pabūt pie Valsts prezidenta pils tajā vakarā, un tur bija daudz jaunu cilvēku, kuri dziedāja himnu un patiešām ar aplausiem sveica Valsts prezidentu. Un, ja šobrīd mēs neļausim Valdim Zatleram turpināt savu darbu, tad iespējams, ka šī cerība aprausies zināmā mērā jau šīnī brīdī un šī cerība var pāraugt tautas dusmās. Un tāpēc es domāju, ka valsts ilgtermiņa attīstības vārdā mums ir šodien jāatbalsta Valdis Zatlers.

Es gribu pieminēt vēl vienu lietu.

Faktiski prioritāte, kas īstenībā iezīmējas līdz ar Saeimas atlaišanas lēmumu, ir jautājums par valsts politiskās sistēmas izmaiņām, jo acīmredzot uzticība Saeimai būs tomēr arī panākama tikai kompleksi - ar politiskās sistēmas izmaiņām, tautas vēlētā Valsts prezidenta institūcijas iedibināšanu nākamajā termiņā un, iespējams, Vēlēšanu likuma izmaiņām. Īstenībā nākamajai Saeimai būs tikai gads, lai kardināli mainītu šo uzticības līmeni, pretējā gadījumā mēs nonāksim pie tā, ka iestāsies ikgadējs Saeimas atlaišanas process, kas, protams, valsts stabilitāti nekādā veidā neveicinās, bet, es domāju, kopīgi mēs varam panākt šīs prioritātes, un, protams, sabiedrības līdzdalība būs nepieciešama arī turpmāk.

Paldies par uzmanību, un es ceru, ka patiešām mēs šodien Valdi Zatleru ievēlēsim. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Raivim Dzintaram.

R.Dzintars (VL-TB/LNNK frakcija).

Augsti godātais Valsts prezident! Ministri! Kolēģi! Dāmas un kungi! Ja par kaut ko šodien Valdis Zatlers var būt drošs, tad septiņas nacionālās apvienības balsis tās ir noteikti, bet tikai godīgi būtu arī atzīt, ka ne visos politiskajos jautājumos nacionālā apvienība var Valdim Zatleram piekrist. Piemēram, pavisam nepieņemami mums ir jebkāda veida, lai arī no kā puses izskanējuši, mājieni par to, ka „Saskaņas Centram” būtu vieta valdībā, par to, ka Latvijas valdības pārstāvji ar oranži melnajām lentītēm kādreiz 9.maijā varētu doties pie pieminekļa, kurš faktiski simbolizē mūsu tautas slepkavas un mocītājus. Tas mums nav un nebūs pieņemami. Tieši tāpat mums nav un nebūs pieņemami aicinājumi atvieglot pilsonības iegūšanas kārtību nepilsoņiem, taču tik un tā lielos vilcienos tie ir un paliek jautājumi, kas būs atkarīgi no Latvijas arī nākamā parlamenta, no politiķiem.

Bet, ja mēs vērtējam Latvijas prezidenta līdzšinējo darbību, Valda Zatlera kā Latvijas prezidenta darbību, tad ir ļoti daudzas pozitīvas iezīmes arī jau pieminētajos nacionālajos jautājumos: piemēram, konsekventa runāšana ar vietējiem medijiem valsts valodā; piemēram, stingrs atbalsts Latvijas jaunsardzes kustībai; piemēram, iestāšanās par Latvijas vēsturi kā atsevišķu mācību priekšmetu.

Nacionālā apvienība allaž ir iestājusies par to, lai prezidentu vēlētu Latvijas pilsoņi. Tas ir tāpēc, ka Latvijas situācijā deputātiem bieži vien rodas sajūta: ja reiz viņi vēlē Valsts prezidentu, tad viņi droši vien ir arī tiešais priekšnieks un darba devējs prezidentam. Patiesībā gan prezidentam, gan katram no mums darba devējs ir Latvijas pilsoņi. Un, ja mums ir dota iespēja šo pienākumu, šo pilnvaru šobrīd izpildīt - tātad balsot par Valsts prezidentu -, tad tas ir tikai tāpēc, lai īstenotu pilsoņu gribu.

Un, ja mums šodien ir jārunā par kritērijiem, tad tas ir pirmais un galvenais kritērijs - uzdot jautājumu: vai ar savu balsojumu mēs šodien pildām to, ko vēlas pilsoņu vairākums? Mēs varam skatīties dažādos raidījumos televīzijā balsojumus, mēs varam skatīties balsojumus internetā, kā, piemēram, ir.lv, mēs varam uzklaut tos cilvēkus, kas šodien ir sanākuši pie Saeimas.

Godātie kolēģi! Pilsoņu griba šodienas balsojumā ir nepārprotama. Pagājušajā Saeimas sēdē mana kolēģe Viņķeles kundze aicināja ļaut tiesībsargājošajām iestādēm veikt kratīšanu Šlesera kunga dzīvesvietās, pamatojot to ar vajadzību rūpēties par Saeimas labo vārdu. Šie argumenti nelīdzēja. Kāds ir rezultāts? Rezultāts ir tāds, ka pēc Saeimas atlaišanas tauta uzgavilēja. Tad varbūt ir pienācis laiks vismaz šoreiz mācīties no kļūdām un saprast, kāds ir katra šodienas izvēles iespējama rezultāts?

Viena iespēja ir neievēlēt nevienu no kandidātiem. Šajā gadījumā vēstījums tautai: „Saeima nespēj pieņemt lēmumus, kurus sagaida cilvēki.”

Otra iespēja - ievēlēt Andri Bērziņu. Kāds tad ir vēstījums tautai? „Saeima var pilnībā nerēķināties ar sabiedrības domām, ja vien kaut ko ir nolēmuši ietekmīgi cilvēki.”

Un visbeidzot mums ir iespēja šodien ievēlēt Valdi Zatleru. Un kāds tad ir vēstījums? „Saeimas deputāti spēj pārkāpt pāri pamatotam vai nepamatotam emocionālam aizvainojumam un īstenot pilsoņu gribu.”

Kā mēs redzam šodien, tad 10.Saeimai daļēji ir nācies ciest arī par 9.Saeimas grēkiem. Nu tad vismaz ar šo balsojumu, lūdzu, sagādāsim labu ceļamaizi jaunajai Saeimai!

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Lolitai Čigānei.

L.Čigāne (frakcija „Vienotība”).

Cienījamās kolēģes! Godātie kolēģi! Es šodienas balsojumā atbalstīšu Valsts prezidentu Valdi Zatleru.

Sestdien Valdis Zatlers satricināja Latviju - pamatīgi satricināja! -, paziņodams par savu lēmumu atlaist šo Saeimu. Un šim lēmumam viņš minēja šādus iemeslus: pirmkārt, Saeimas nicinājums pret tiesu varu, kas izpaudās Saeimas lēmumā neļaut veikt kratīšanu Aināra Šlesera dzīvesvietās; Saeimas balsojumā, neapstiprinot amatā tiesneša kandidātu Andreju Judinu. Valdis Zatlers arī sacīja, ka tāda situācija, ka viens cilvēks, kas ir ārpus Saeimas un valdības, nesamērīgi ietekmē Saeimas un valdības lēmumus, nav pieņemama.

Un mēs taču zinām, ka, piemēram, vienā pilsētā, Ventspilī, Latvijā ir investēts nesamērīgi daudz gan valsts budžeta, gan arī Eiropas Savienības naudas. Piemēram, ne Ludzā, ne Daugavpilī nekas tāds nav noticis.

Un visbeidzot. Valdis Zatlers minēja to, ka Latvijā notiek ne tikai valsts nozagšana, bet arī demokrātijas privatizācija. Kolēģi, nu būsim taču godīgi! Piemēru tam ir ne mazums - arī šajā Saeimā. Kolēģi jau minēja: šī Saeima atteicās noteikt kriminālatbildību par nelikumīgu politisko partiju finansēšanu, šīs Saeimas vairākums atteicās no normas, kas paredzētu, ka balsojumi par amatpersonām ir atklāti. Un arī diskusijas, piemēram, par tādu būtisku likumu kā Sākumdeklarācijas likums, kas mums ļautu pārvilkt svītru nelikumīgas vai nezināmas izcelsmes naudas eksistencei Latvijas ekonomikā... Diskusijās bija redzams, ka Saeimas vairākums šo būtisko likumu patiešām neatbalstīs.

Kā jau es teicu, Valdis Zatlers sestdien gan Saeimai, gan visai Latvijas valstij, gan sabiedrībai sagādāja pamatīgu satricinājumu, pamatīgu šoku. Un, kolēģi, jūs taču piekritīsiet, ka šāds šoks dažreiz ir patiešām nepieciešams, lai mēs patiesi sāktu izvērtēt savu rīcību, lai paskatītos uz sevi no malas, lai sāktu domāt par savas rīcības motivāciju. Taču jebkurš šoks ir ļoti labs tikai tad, ja pēc tā seko terapija. Un mums par šo terapiju ir jādomā. Un jādomā par to, ka mums ir jādod iespēja Valdim Zatleram, kurš ļoti, ļoti precīzi ir identificējis mūsu valsts smagās problēmas, kas nopietni kavē mūsu attīstību. Viņam pie šīs terapijas ir jāstrādā. Un šī iespēja mums viņam ir jādod.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Imantam Viesturam Lieģim.

I.V.Lieģis (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Ministru prezidenta kungs! Ministri! Godātie kolēģi!

Strādājot par aizsardzības ministru pēdējā... Valda Dombrovska valdībā, es pārliecinājos, ka Valdis Zatlers godam pilda Latvijas Valsts prezidenta pienākumus.

Pirmkārt. Es biju aculiecinieks tam, ka viņš ar iejūtību izturējās pret Latvijas karavīriem un to piederīgajiem. Man spilgtā atmiņā paliek kāds īpašs brīdis, kad Pareizticīgo baznīcā Jelgavā Valsts prezidents noietās uz viena ceļa, lai izteiktu līdzjūtību bojāgājušā karavīra vecākiem. No Valsts prezidenta puses tā bija cēla un aizkustinoša rīcība, kas liecināja par viņa cilvēciskumu. Tieši šis cilvēciskums mani iespaido. To es arī manīju Valsts prezidenta saskarsmē gan ar jaunsargiem, gan ar karavīriem. Viņš izprot karavīru uzdevumus un viņos iedvesmo patriotismu.

Otrkārt. Valdis Zatlers ir lieliski apguvis spēju orientēties ārpolitikas jautājumos. Es biju patiesi lepns par Valsts prezidenta runu Igaunijas Drošības politikas institūtā pirms pāris gadiem. Viņš ne tikai pierādīja, ka viņam ir teicama angļu valodas prasme, bet arī saturiski un precīzi skaidroja Latvijas viedokli.

Godātie klātesošie! Es vēlos pateikties sabiedriskajai organizācijai „Delna”. Es atbalstu visus soļus, ko viņi ir minējuši savā skrejlapā, un es vēlos nolasīt vienu viņu ieteikumu par šodienas balsojumu, kas veicinātu lielāku uzticību Saeimai: „Jāatceļ Saeimas slēgtie balsojumi. Demokrātiskā un tiesiskā valstī tautai jāzina, kā deputāts balsojis par augstām valsts amatpersonām - ģenerālprokuroru, tiesībsargu, prezidentu un citiem, bet deputātiem jāspēj savs lēmums pamatot un uzņemties par to atbildību.”

Paldies „Delnai”!

Noslēgumā es gribu uzsvērt vēl vienu lietu. Patlaban valstī ir nepieciešama stabilitāte. Atļaujot Valdim Zatleram strādāt vēl vienu termiņu, Saeima nodrošinās pēctecību. Šī pēctecība ir lielākais stabilitātes nodrošinājums. Tieši tāpēc aicinu balsot „par” Valdi Zatleru.

Paldies par uzmanību. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ansim Saliņam.

A.Saliņš (frakcija „Vienotība”).

Labdien, cienījamais prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Ministru prezidenta kungs! Kolēģi!

Šodien mēs balsosim ne tikai par prezidentu nākamajiem četriem gadiem. Šodien mēs balsosim par principiem, konkrētāk - par tiesiskas valsts principu, par principu: „Viens likums - viena taisnība visiem!” Par principu, kas ir vitāli svarīgs politikā jau kopš antīkās Romas laikiem. Mēs balsosim par varas dalīšanu tiesu, likumdevēja un izpildvarā, katrai no tām nosakot savus pienākumus un ierobežojumus.

Mēs balsosim par tiesisku valsti, kuras kursu ir iezīmējis Valdis Zatlers. Valsts prezidents pierādīja, ka Latvijā ir politiķi un ir arī valstsvīri. Tauta savukārt,

sapulcējusies pie Rīgas pils, pierādīja, ka tai nav vienalga. Un es ticu, ka arī turpmāk tai nebūs vienalga.

Tieši tāpēc kā ievēlēts tautas pārstāvis un tās interešu aizstāvis es vēlētos aicināt jūs, kolēģi, balsot „par” Valdi Zatleru un viņa uzrunātajiem tiesiskuma principiem, par visas tautas interesēm, nevis par atsevišķu tās pārstāvju labklājības un ērtuma nodrošināšanu.

Deputāta pienākums ir balsot tautai par labu, balsot par stabilāko, prognozējamāko un atbilstošāko Valsts prezidenta kandidātu. Šodien savu balsi, tāpat kā mani pārējie frakcijas biedri, atdošu prezidentam Valdim Zatleram.

Lūgums arī jums izdarīt pareizo izvēli.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Janīnai Kursīte-Pakulei.

J.Kursīte-Pakule (frakcija „Vienotība”).

Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Viduslaiku ikonogrāfijā bija tāds ārkārtīgi populārs tēls - *Stultifer navis* - muļķu kuģis, kas simbolizēja bezmērķīgu peldējumu peldējuma dēļ.

Pie Eiropas klasiskā mantojuma pieder arī vācu rakstnieka Sebastiāna Branta satīra „Muļķu kuģis”. Atgādināšu īsumā sižetu. Uz kuģa sapulcējas 111 muļķi, visu kārtu pārstāvji, lai dotos uz Naragoniju, respektīvi, muļķu zemi, bet nevar tur nokļūt, jo kuģi vada arī muļķi. Tāpēc kuģis peld bez vadības un bez virziena pa ūdeņiem.

Eiropas karnevāla kultūrā bija iecienīts muļķu kuģis „Ragavas” vai kuģis „Rati”, kas brauc pa sauszemi, respektīvi, cauri visai pilsētai. Kuģa karogā bija attēlota āksta galva, kas simbolizēja visas ekipāžas trakumu, jo ceļojums norisinājās bez stūres un bez burām. Raibajā braucēju komandā ietilpa gan tīrie āksti, gan slēptie āksti ārstu, astronomu, zinātnieku, erudītu, politiķu izskatā ar savu īstenībā veltīgo zināšanu atribūtiem - gan naīvie, gan superslīpētie. Viduslaikos ar muļķu kuģi izjāja... izbrauca cauri pilsētai reizi vai divreiz gadā. Viena no reizēm bija ap Ziemassvētkiem, bet otra bija ap Jāņiem. Taisni kā tagad! Notika šķīstīšanās - īslaicīgā prāta aptumsuma publiska iznešana un izmešana, lai pēc tam atlikušajā laikā dzīvotu pēc pilna, gudra, arī paša, nevis no ārpusē diktēta prāta noteikumiem.

Valdis Zatlers mūs, Saeimas deputātus, nocēla no šī *Stultifer navis* - muļķu kuģa, liekot pārdomāt virzienu.

Quo vadis? Kurp ej? Sāpīgi? Droši vien. Bet, ja mēs gribam turpināt pastāvēt kā valsts, ķirurgs - šeit es domāju vārdu „ķirurgs” filozofiskā nozīmē - ir jāpārvēlē par prezidentu. Viegla terapija vai zāļu tējas nelīdzēs.

Aicinu deputātus balsot pēc sirdsapziņas.

Ja tā pieklususi, tad pēc sirdsprāta. Ja tas pazudis - pēc skaidra prāta. Latvijas nākotnes labad - par Valdi Zatleru! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ojāram Ērikam Kalniņam.

O.Ē.Kalniņš (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā priekšsēdētāja! Godātie ministri! Godātie kolēģi! Dārgie pilsoņi! Kā jūs zināt, es tik bieži nenāku šajā tribīnē, jo es neesmu nekāds orators, bet es šodien gribu pamatot savu balsojumu tautas priekšā, jo es zinu, ka tauta ar milzīgu interesi seko līdz tam, ko mēs šodien te lemsim.

Mans balsojums šodien ir pamatots uz pagātņi, tagadni un nākotni. Es ar pilnu pārliecību balsošu par Valdi Zatleru, jo es uzskatu, ka pēdējos četrus gadus viņš ir bijis labs prezidents. Ja runājam par pagātņi, viņš pārstāvējis Latvijas Republiku ar cieņu un ar godu. Es balsošu „par” Valdi Zatleru, jo sestdienas vakarā viņš mani pārsteidza ar savu drosmi. Ja runājam par šodien, viņš pierādīja, ka viņš labi orientējas šodienas apstākļos un ir gatavs lietas saukt īstajos vārdos. Un es balsošu „par” Valdi Zatleru, jo es esmu pārliecināts, ka viņš saprot, kas Latvijai ir jādara nākotnē, viņš ir par godīgu un tiesisku valsti un ir gatavs rīkoties, lai to nodrošinātu. Es arī. Es arī balsošu „par” Valdi Zatleru šodien, jo es vēlos būt kopā ar tautu.

Es saprotu, ka katram deputātam šeit ir savi apsvērumi, savi argumenti par šodienas izvēli. Es šaubos, vai es kādu pārliecināšu, bet es gribu uzrunāt tieši tos deputātus, kuri ir izteikuši atbalstu tautas vēlētam prezidentam. Šodien jums ir iespēja šo vēlmi realizēt. Es domāju, ka mēs visi zinām, kā tauta balsotu, ja tai būtu tiesības balsot par prezidentu. Man nav šaubu, ka šodien Valdis Zatlers iegūtu pārliecinošu vairākumu tautas balsojumā. Mēs esam tautas pārstāvji, un mums ir iespēja tiešā veidā pārstāvēt un realizēt tautas intereses.

Sestdien Valdis Zatlers pieņēma vēsturisku lēmumu. Tagad mums ir iespēja rīkoties tikpat drosmīgi un tikpat vēsturiski un turpināt to darbu, ko Valdis Zatlers ir uzsācis. Šodienas balsojums nav tikai par prezidentu, tas ir par Latvijas nākotni. Būsim kopā ar tautu!

Es aicinu balsot „par” godīgu, tiesisku un vienotu Latviju. Es aicinu balsot „par” Valdi Zatleru.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sergejam Mirskim.

S.Mirskis (SC frakcija).

Godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Analizējot situāciju, kādā ir nokļuvis mūsu parlaments pēc Valsts prezidenta un Valsts prezidenta amata kandidāta Valda Zatlera rīcības, proti, paziņojuma par Saeimas atlaišanu, gribas atgādināt sekojošo: Valdim Zatleram bija iespēja atlaist jau

9.Saeimu, kad notika tā sauktā Lietussargu revolūcija, bet viņš to neizdarīja. Viņš varēja to pasludināt, kad pie Saeimas nama notika masu nekārtības un tauta nepārprotami izrādīja savu neuzticību parlamentam, bet arī šo iespēju viņš palaida garām. Tika novilcināts laiks - slavenā 9.Saeima nosēdēja visu savu termiņu, un mūsu tautas dzīve kļuva vēl sarežģītāka un bezcerīgāka.

Valdis Zatlers varēja pieprasīt 10.Saeimas atlaišanu tūlīt pēc vēlēšanām, kad valdoša koalīcija atstāja aiz borta „Saskaņas Centru”, par kuru nobalsoja gandrīz trešdaļa vēlētāju, bet viņš piekrita koalīcijai ar Zaļo un Zemnieku savienību un Lembergu, kurš Valda Zatlera acīs tikai aizvakar palika par oligarhu. Būdam tik drosmīgs, kā izrādījās nesen, kādēļ Zatlera kungs neatlaida parlamentu, kad valdošā koalīcija būtiski „nogrieza” budžeta izdevumus sociālajā sfērā un „uzskrūvēja” nodokļus, padarot tautas dzīvi par nīkulīgu eksistenci? Nekas tāds nenotika.

Prezidents, kas savas četrus gadus ilgās valdīšanas laikā ir demonstrējis mērenu pasivitāti, dažas dienas pirms vēlēšanām, redzot, ka viņa ievēlēšanai uz otru termiņu nepietiek balsu, izvēlas atlaist Saeimu, izmantojot savas Satversmes 48.pantā paredzētās konstitucionālās tiesības. Tas drīzāk atgādina atreibību nepaklausīgiem deputātiem nekā vēlmi kaut ko reāli mainīt valstī.

Četrus gadus prezidentam nebija laika uzsākt cīnīties ar oligarhiem. Valsts atrodas dziļā ekonomiskā krīzē, un visas runas par to, ka esam jau izgājuši no krīzes, ir nekas cits kā tautas mānīšana. Valdība melo savai tautai par krīzes beigām. Nākamā gada budžetā ir gaidāma daudzu miljonu konsolidācija, kas vēl vairāk pasliktinās iedzīvotāju stāvokli. Māstrihtas kritēriju izpilde eiro ieviešanai līdz galam sagraus visu valsts sociālo sistēmu un izsauks vēl lielāku tautas masu izceļošanu uz Eiropas Savienības valstīm, pirmkārt, jau uz Vāciju.

Latvijai ekonomiskās krīzes apstākļos pēc Zatlera kaprīzes ir uzvēlusies virsū arī politiskā krīze. Var tikai minēt, kā rīkosies Saeimā pārstāvētās politiskās partijas, bet, ja šodien netiks ievēlēts prezidents, tad pēc 7.jūlija mums nedarbosies viena no svarīgākajām valsts varas struktūrām.

Tikpat nopietns jautājums ir par to, kā valdošajā koalīcijā varēs sadarboties oligarhu apkarotāji kopā ar oligarhiem, ņemot vērā, ka faktiski ir sākusies jauna priekšvēlēšanu kampaņa. Ja koalīcija sabruks, valdība strādāt mazākumā - tikai ar 33 balsīm - nevarēs. Tātad valstī bez ekonomiskās un politiskās krīzes var sākties arī valdības krīze.

Viss notiekošais ievērojami pasliktina valsts pozīcijas starptautiskajā arēnā. Neviena no struktūrām, vai tas būtu Starptautiskais Valūtas fonds, Pasaules Banka vai Eiropas Komisija, neriskēs turpināt finansējumu valstij, kurā var iestāties haoss un anarhija. Runāt par investoru piesaisti ir tikpat muļķīgi. Tikai traks cilvēks riskēs ar savu kapitālu, nesaņemot pretī ne mazākās garantijas savu investīciju aizsardzībai. Tā visa rezultātā vēl vairāk cietīs Latvijas uzņēmēji un iedzīvotāji.

Un vissliktākais ir Latvijas parlamentārisma sagraušana. Saeimas atlaišana - tas ir splāviens savas tautas acīs: „Jūs, nemākuļi, ko tad jūs esat te ievēlējuši?! Sešdesmit jaunus deputātus? Bez tiem vecajiem vēl 60 jaunus zagļus?”

Paklausieties, kas notiek uz ielām! Es labi atceros Zatlera kunga ievēlšanu pirms četriem gadiem, kad pie Saeimas durvīm pūlis pacēla karātavas ar putnubiedēkli, kuru nosauca par Zatleru. Atcerieties, „Jaunais laiks”? Man tiešām arī tad bija kauns par mūsu valsti tāpat kā šodien.

Vienīgais labums no Zatlera iniciatīvas ir tas, ka viņš izkustināja šo valdošās koalīcijas purvu un parādīja cerību, ka pēc vēlēšanām būs atrasta jauna attiecību formula - bez starpnacionālā naida kurināšanas. Vai tad jūs, godātie kolēģi, esat aizmirsuši, kāda autoritāte bija Augstākajai padomei, kad tā nobalsoja par Latvijas neatkarību? Kādas bija cerības? Kā tauta uzticējās deputātiem un parlamentam? Cilvēki cerēja, ka drīz sāksies valsts uzplaukums. Kur tas ir palicis?! Ekonomika sagrauta, rūpniecība nīkuļo, zemnieki nezina, kā izdzīvot banku žņaugos. Tauta mūk prom no savas valsts uz ārzemēm, dzimstība krītas... Un kāpēc tas viss? Jūs teiksiet: vainīgi... *(No zāles: „Laiks!”)*

Sēdes vadītāja. Mirska kungs, vai jums ir vajadzīgs vairāk laika?

S.Mirskis. ...oligarhi - Lembergs, Šķēle un Šlesers. Bez šaubām, arī viņiem ir jāuzņemas sava daļa vainas par notikušo. Tā vietā, lai izmantotu Latvijas milzīgo ekonomisko potenciālu, kurš bija palicis valstī uzreiz pēc neatkarības atgūšanas, tika izzagts un sagrauts praktiski viss. Un vaina ir jāmeklē nenormālajā alkatībā...

Sēdes vadītāja. Mirska kungs, jūs runājat jau minūti ilgāk!

S.Mirskis. ...kas ir... *(No zāles: „Lai runā!”)*

Sēdes vadītāja. Zāle ļauj jums runāt. Jā, zāle ļauj jums runāt.

S.Mirskis. ...nenormālajā alkatībā, kura kļuva gandrīz par uzvedības normu mūsu plašajā sabiedrībā.

Ja mēs visi nespēsim rast jaunas morāles normas mūsu valstī, kad vārdi sakrīt ar darbiem, mēs vispār pazaudēsim cerību par neatkarīgu un plaukstošu Latviju.

Šodien, paklausoties „Vienotības” deputātu uzstāšanās, liekas, ka eņģeļi dzied debesīs. *(Zāles smiekli. Aplausi.)* Nevajag melot tautai un nevajag runāt visas tautas vārdā! Ieskatieties paši savos darbos un paanalizējiet, kas notiek ar Eiropas fondiem, ar „Parex”, „Citadeles” pārdošanu un visas Latvijas ieķīlāšanu Starptautiskajam Valūtas fondam kopā ar valsts stratēģiskajiem uzņēmumiem! Eņģeļi!...

Es nedomāju, ka mums ir vajadzīgs prezidents, kurš sāk cīnīties par tiesiskumu tikai vienu nedēļu pirms vēlēšanām. Tas nekas, ka lētais populisms šodien izplatās cilvēku starpā kā slimība. Tas viss pāries. Bet „sausajā atlikumā” paliks tikai cerība, ka jaunās Saeimas vēlēšanas visu noliks savās vietās un mēs spēsim atrast pareizos vārdus, balstītus ar pareiziem darbiem, lai beigu beigās izglābtu valsti un tautu no sabrukuma.

Paldies *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Valērijam Agešinam.

V.Agešins (SC frakcija).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi!

Pašlaik situācija valstī attīstās ļoti dinamiski un, man šķiet, pareizā virzienā. Cilvēkiem 11.Saeimas vēlēšanās tiks nodrošināta iespēja labot pieļautās kļūdas un balsot pret tiem, kuri sola, bet pēc tam, uzreiz pēc vēlēšanām, nepilda savus solījumus, bārstās ar kailiem sauķiem vien. Būs arī cita iespēja - apstiprināt savu izvēli un balsot par tiem politiķiem, kuriem viņi uzticas. Ja nav izejas, tad izeja ir tur, kur ieeja.

Valsts prezidenta lēmums bija sagaidāms jau kopš brīža, kad sāka strādāt šī valdība - valdība bez „Saskaņas Centra” -, ignorējot vēlēšanu rezultātus un vēlētāju gribu. Jo „Saskaņas Centram” ir otrā vieta un 29 mandāti Saeimā.

Vēlos uzsvērt, ka šāds Zatlera kunga solis neapšaubāmi vērtējams kā ļoti drosmīgs un Zatlera kunga rīcība, rosinot Saeimas atļaišanu, ir atbalstāma. Tomēr darvas karote šajā lēmumā ir tas, ka Valdis Zatlers par to izšķīrās faktiski dažas dienas pirms Valsts prezidenta vēlēšanām.

Jāatzīmē, ka mēs pret Zatlera kungu esam bijuši ļoti korekti, jo nevirzījām savu kandidātu, bet ne jau tāpēc, ka frakcijai tāda nebūtu, bet gan tāpēc, lai dotu Valdim Zatleram iespēju cīnīties par otro termiņu. Ja mēs būtu izvirzījuši savu kandidātu, tad Zatlera kunga izredzes tikt pārvēlētam būtu minimālas.

Es uzskatu, ka „Saskaņas Centra” nostāja ir godīga, jo nekad neesam solījuši simtprocentīgu atbalstu nevienam no kandidātiem. Jo jau pašā sākumā kļuva skaidrs, ka mūsu deputātu viedokļi dalās jautājumā par to, vai atbalstīt Valdi Zatleru vai no Vidzemes ievēlēto deputātu Andri Bērziņu, vai arī balsot pret abiem kandidātiem. Apvienības „Saskaņas Centrs” frakcijai Valsts prezidenta vēlēšanās būs brīvais balsojums. Tāda ir šī balsojuma jēga. Mēs neiedarbināsim balsošanas „mašīnu”. Mūsu deputātiem ir nodrošinātas visas tiesības lemt individuāli. Turklāt mūsu deputāti savu izvēli pēc vēlēšanām publiski neatklās, lai frakcija netiktu ierauta raganu medībās. Es domāju, ka galvenais - balsot nevis atklāti vai aizklāti, bet atbildīgi.

Paldies par uzmanību. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Dzintaram Rasnačam.

Dz.Rasnačs (VL-TB/LNNK frakcija).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātais Ministru prezidenta kungs! Ministri! Deputāti! Dāmas un kungi! Jautājums - kurš būs Latvijas valsts galva turpmākos četrus gadus - tiek izšķirts šodien. Debatēs mēs dzirdam jau priekšvēlēšanu runas. Un katrs cenšas sabiedrībai palikt atmiņā ar savu atšķirīgo viedokli.

Es centīšos tā nedarīt, jo es domāju, ka priekšvēlēšanu kampaņas laikā gana daudz plašsaziņas līdzekļu dos mums iespēju paust savu viedokli.

Es vēlos jums pastāstīt vienkārši par mūsu frakcijas tikšanos gan ar esošo Valsts prezidentu Valdi Zatleru, gan ar otru kandidātu - Andri Bērziņu, kurš ievēlēts no Vidzemes un kura šobrīd nav zālē.

Šīs abas divas tikšanās bija līdzīgas ar to, ka mēs centāmies runāt skaidru, atklātu valodu un abpusēji mēģinājām pateikt, ko mēs... kur mums ir kopsaucējs un kur mums ir atšķirīgi viedokļi.

Un pirmajā tikšanās reizē, kas bija ar Valdi Zatlera kungu, absolūtā vairākumā mēs šajā sarunā atradām vienojošo. Absolūtā vairākumā! Un tikai divos trijos jautājumos - tāpat par „Saskaņas Centru” valdībā, par nepilsoņu bērniem un vēl vienā jautājumā - par bezvīzu režīmu Eiropas Savienībai ar Krieviju - mums bija atšķirīgi viedokļi... Taču arī tie nebija kategoriski atšķirīgi jautājumi, jo varēja redzēt, ka Valsts prezidents ir ieinteresēts arī šajos jautājumos meklēt tās atkāpes, kas varētu būt sabiedriskajai domai tuvākas.

Taču vienojošais ar esošo Valsts prezidentu mums, protams, ir tas, ka mēs abpusēji uzskatām, ka latviešu valoda ir galvenais mūsu politiskās nācijas vienojošais posms un ka latviešu valoda ir tas mācību priekšmets, kas ir jāapgūst jau no agras bērnības ikvienam, kurš jūtas piederīgs šai valstij, ka latviešu valoda ir jā māca gan pirmsskolas iestādēs, gan sākumskolā. Ikvienā vietā Latvijā - gan Daugavpilī, gan Rīgā, gan Cēsīs, kur tas jau notiek... arī Valmierā, Rēzeknē un citur...

Vienprātība mums bija arī jautājumā par Latvijas vēstures mācīšanu visās Latvijas skolās, par patriotisko audzināšanu, par jaunsardzi, par mazpulkiem, par skautiem... Tātad vienota mums ir vīzija jeb, latviski runājot, redzējums nākotnē, skatījums nākotnē.

Bet, kad otram kandidātam es jautāju, kāda ir viņa vīzija, tad atbildes nebija.

Un, ja es salīdzinu šīs divas tikšanās, tad viena bija kā diena, bet otra diemžēl bija tukšums. Es nesaņēmu atbildi ne uz vienu jautājumu, un man kļuva skumji vienkārši par tiem cilvēkiem, kuri uzņemas tik lielu atbildību un izvirza nopietnu, sabiedrībā cienītu cilvēku šādam amatam.

Es aicinu balsot šodien par prezidenta amata kandidātu, kuram ir skaidrs skatījums mūsu valsts nākotnē... skaidrs skatījums un redzējums mūsu tautas nākotnē.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Ādamsonam.

J.Ādamsons (SC frakcija).

Augsti godātais Prezidij! Cienījamais prezidenta kungs!

Klausoties šīs runas un to populismu, kas izskan no šīs tribīnes, mani pārņēma tādas šaubas, ko mēs te šodien darām... Parasti tādas runas izskan bērnu ceremoniju laikā, kad mēs kādu izvadām uz citu saulīti.

Otra ir tāda atziņa. Jūs zinājāt, ka, ja visu laiku tiek slavēts viens cilvēks, tad man vienmēr gribas padomāt: varbūt tas otrs tomēr ir labāks?

Bet tagad par būtību. Es personiski esmu ļoti gandarīts un pateicīgs Zatlera kungam, ka viņš pieņēma šo izšķirīgo lēmumu par Saeimas atlaišanu, par to, ka beidzot tas pīļu dīķis, kurš ir sasmacis, ir sācis vēdināties. Es ceru, ka jaunās vēsmas, kuras mums nāks, šo nepatīkamo smaku, kas nāk no parlamenta un no valdības, beidzot aizpūtīs nebūtībā.

Kas tad ir noticis? Kādu lēmumu tad ir pieņēmis Valsts prezidents? Valsts prezidents ir pieņēmis lēmumu par to, ka Saeima ir jāatlaiž, un faktiski ir izteicis neuzticību „Vienotības” pārstāvjiem, koalīcijai par nespēju vadīt valsti. Gan spīkeram, gan arī valdības vadītājam.

Es varētu piekrist pašam faktam... piekřītu pašam faktam par parlamenta atlaišanu, bet tomēr, Zatlera kungs, jums būtu jāpadomā par komandas nomaiņu, tāpēc ka tā motivācija, ko jūs sniedzāt, uzstājoties sabiedrības priekšā, neiztur nekādu kritiku. Tur tika minēts tas, ka iepriekšējais parlaments - nez kāpēc to faktu „pārcēla” uz šo parlamentu! - nav atbalstījis Jāņa Maizīša atkārtotu ievēlēšanu amatā. Bet, ziniet, mans subjektīvais viedoklis ir tāds: ievēlot Kalnmeiera kungu, mēs visi kopumā esam vinnējuši - gan sabiedrība, gan politiķi, gan arī Valsts prezidents -, tāpēc, ka šis cilvēks ir pietiekami profesionāls un, pats galvenais, viņš nodarbojas ar savām profesionālajām lietām un nenodarbojas ar politiku, kā to darīja iepriekšējie ģenerālprokurori.

Par tiesiskumu. Kāpēc ir pamats šo parlamentu atlaist? Ja deputāti, kuri ir ievēlēti un devuši solījumus pirms vēlēšanām, šos solījumus aizmirst tūlī pēc vēlēšanām, tāds parlaments nav cienīgs būt šajā valstī. Ja to pašu dara valdība, valdības vadītājs, kurš solīja nepalielināt nodokļus un tā tālāk, un tā tālāk, arī tāds valdības vadītājs mums nav vajadzīgs. Faktiski Valsts prezidents ielika neapmierinošu atzīmi „Vienotības” vadītājam koalīcijai.

Es gribu izteikt arī kā Saeimas deputāts savas pretenzijas Saeimas Prezidijam par to ārkārtas sēdi. Nez kāpēc es par to uzzināju tikai piecpadsmit minūtes pirms tās un, pat lidodams ar kosmisko raķeti, nebūtu varējis paspēt uz to sēdi.

Ļoti daudz tiek diskutēts gan masu medijos, gan arī no šīs tribīnes par imunitāti. Es aicinātu visus desmitreiz padomāt, pirms pieņemam lēmumu. Ja informācijas apjoms būtu absolūti tāds pats, kāds bija, kad Saeima pieņēma lēmumu par to, vai dot piekrišanu Šlesera kunga dzīvesvietas kratīšanai vai ne, es noteikti arī atturētos.

Nevar, balstoties uz populistiskiem kaut kādiem baušļiem, pieņemt kaut kādus normālus lēmumus. Piedodiet, kolēģi!

Atgriežos pie jautājuma par imunitāti un par to, vai deputātiem tā ir vajadzīga. Atvainojiet, 7.Saeimas laikā trīs reizes cēlās jautājums par to, vai noņemt man imunitāti, vai es varu būt Saeimas deputāts vai nevaru būt. Par to, vai tiesību aizsardzības sistēmas darbinieki var būt iejaukti politikā un pildīt pasūtījumus. Neapšaubāmi! 1996.gadā tika ierosināta lieta, kuru pēc tam es veiksmīgi arī uzvarēju,- par to, ka pēkšņi robežsargi ir kļuvuši par VDK štata darbiniekiem. Pats labākais

„kronis” bija tad, kad Augstākā tiesa pieņēma lēmumu, ka, izrādās, es esmu strādājis vienlaicīgi piecos specdienestos, bet pensiju maksāja tikai par vienu.

Kolēģi! Ir daudzas lietas jāpārdomā. Tiesiskums. 1996.gadā iesākās šis process. Ģenerālprokuratūra un arī mūsu atsevišķi specdienesti aktīvi iestājās par viena vai otra deputāta sodīšanu. Kas notika tālāk? Labi! 2008.gadā es uzvarēju Eiropas Cilvēktiesību tiesā... *(No zāles: „Par tēmu! Runā par tēmu!”)* Tas viss ir par tēmu. Bet...*(Aplausi.)*

Atļausiet vēl vienu minūti? Bet, kad 2008.gadā es uzvarēju Eiropas Cilvēktiesību tiesā un no valsts tika piedzīta kaut kāda naudas summa, valdības vadītājs nez kāpēc neuzskatīja par vajadzīgu regresa kārtībā piedzīt attiecīgās naudas summas no izpildītājiem - ne no prokuratūras pārstāvjiem, ne no tiesnešiem.

Par valsts nozagšanu. 1999.gadā es vienā no intervijām izteicos par to, ka mūsu valstij ir nozagti kādi astoņi, desmit miljardi latu. No Ģenerālprokuratūras nākamajā dienā es saņēmu pieprasījumu, lai es nosaucu faktus, kad kurš un kā ir nozagzis. Paldies Dievam, pēc divām dienām tika publicēts Pasaules Bankas atzinums par to, ka valsts ir nozagta. Es esmu gandarīts, ka lielākā daļa no jums beidzot - nepagāja ne 13 gadi! - ir nonākuši pie secinājuma, ka mūsu valsts ir nozagta.

1998.gadā Centrālā izlūkošanas pārvalde sniedza ziņojumu ASV Kongresam par organizētās noziedzības ietekmi Baltijas valstīs, it īpaši Latvijā. Tur arī tika minēti visi tā sauktie gan oligarhi, gan politiķi, kas ir saauguši ar organizēto noziedzību, bet nez kāpēc par to jūs sākat runāt tikai tagad. Nu, nenodarbojieties ar populismu! *(No zāles dep. R.Kārklīņa: „Par tēmu!”)*

Ņemot vērā to, ka laika ir maz, es tomēr arī nobeigumā gribētu atzīmēt Valda Zatlera vīrišķīgo soli par Saeimas atlaišanu. Es ļoti ceru, ka jaunajā Saeimā būs jaunas vēsmas, kur nebūs tikai populisms, bet kur deputāti pildīs savus vēlētajiem dotos solījumus.

Paldies jums, Zatlera kungs! Un novēlu arī turpmākus panākumus jūsu darbā!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Ir pienācis laiks pārtraukumam. Bet, pirms mēs reģistrējamies, es gribu visu mūsu vārdā pusapaļā jubilejā sveikt deputātu Sergeju Fjodorovu, kuram dzimšanas diena bija 30.maijā! *(Aplausi.)*

Vārds **paziņojumam** deputātam Vitautam Staņam.

V.Staņa (ZZS frakcija).

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas sēde tūliņ un nekavējoties turpat, kur parasti.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu rezultātu!

Vārds Saeimas sekretāra biedram Dzintaram Rasnačam reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

Dz.Rasnačs (10.Saeimas sekretāra biedrs).

Godātie kolēģi, klausieties uzmanīgi! Nav reģistrējušies: Vidzemē ievēlētais Andris Bērziņš... Nav reģistrējies. Imants Parādnieks... Ir uz vietas. Arī Dzintars Rasnačs ir uz vietas. Guntis Ulmanis arī ir uz vietas. Un Mihails Zemļinskis? Nav.

Paldies. Divi deputāti nav reģistrējušies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja

Solvita Āboltiņa.

Sēdes vadītāja. Cienījamie kolēģi! Ir pulksten 11.00. Lūdzu, ieņemiet vietas! Turpināsim Saeimas 2.jūnija sēdi.

Tātad mēs izskatām jautājumu „Valsts prezidenta vēlēšanas” un turpinām debates.

Vārds debatēs deputātei Ilzei Viņķelei.

I.Viņķele (frakcija „Vienotība”).

Godātais prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Tikai pirms nedēļas, nobalsojot pret Šlesera kunga izdošanu kratīšanai, apzināti vai ne deputāti paši nobalsoja par Saeimas atlaišanu. Tādējādi pagājusī ceturtdiena kļuva par vēsturisku pagrieziena punktu Latvijas demokrātijas attīstībā. Tā varēja kļūt vēsturiska arī tad, ja deputāti būtu nobalsojuši par Šlesera izdošanu kratīšanai, jo apliecinātu 10.Saeimas gatavību uzsākt pašattīrīšanās procesu. Tam mums nepietika spēku. Mūsu vietā lēmumu pieņēma prezidents Zatlers.

Šodien atkal mums ir jāizdara lēmums, kas Latvijas pilsoņiem nepārprotami apliecinās, vai esam gatavi pārkāpt to robežšķirtni, kas atdala politisko tirgu no patiesas demokrātijas un cieņas pret vēlētajiem. Īpaši vērsīšos pie kolēģiem no „Saskaņas Centra”. Krievijā ir tāda leģendāra rokgrupa „Nautilus Pompilius”, un viņiem ir viena ļoti skaudra dziesma, kuru citēšu oriģinālvalodā (pēc tam sniegšu tulkojumu):

„Круговая порука может как копать
Я беру чью-то руку а чувствую локоть

Я ищу глаза а чувствую взгляд
Где выше голов находится зад.” („Скованные одной цепью”)

Īsaais tulkojums ir tāds: „Riņķa vienošanās kā sodrēji sasmērē visus un uzliek važas.”

Vēl par raganu medībām, kas no šīs tribīnes šodien tika piesauktas kā arguments neatklāt savu balsojumu. Tā sauktās raganu medības - tas būs mūsu vēlētāju vērtējums. Tādēļ aicinu būt drosmīgiem un pēc balsojuma savu izvēli atklāt.

Un vēl. Es aicinu, kolēģi: mēs neesam saistīti ar politbiznesa važām, un es ceru, ka mēs to šodien pierādīsim, atkārtoti ievēlot prezidentu Zatleru.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Borisam Cilevičam.

B.Cilevičs (SC frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es ļoti labi atceros, kas notika šajā zālē un ārā pie Saeimas nama durvīm tieši pirms četriem gadiem. Tās pašas nevalstiskās organizācijas un tie paši deputāti, kas pārstāvēja toreiz „Jauno laiku” un šobrīd pārstāv „Vienotību”, arī toreiz nāca klajā ar ļoti skarbiem vārdiem: „Valsts ir izzagta. Jācīnās pret korupciju!” Bet toreiz tie vārdi bija vērsti pret Valdi Zatleru kā prezidenta amata kandidātu. Es negribētu pat citēt to, kas toreiz par viņu tika runāts un rakstīts.

Toreiz „Saskaņas Centrs” izvirzīja savu kandidātu Aivaru Endziņu un „Jaunais laiks” to atbalstīja. Mēs kopā mēģinājām izmainīt situāciju valstī. Tagad es dzirdu absolūti tos pašus lozungus, absolūti tos pašus pārmetumus, bet šobrīd tas viss ir pavērsts pilnīgi otrādi; tagad tieši Valdis Zatlers ir valsts glābējs. Kas notika šo četru gadu laikā? Vai tad patiešām tautas labklājība pieauga? Vai patiešām prezidents un valdošā koalīcija apkaroja korupciju? Nē! Jūs paši sakāt, ka situācija nav mainījusies. Pat tik tālu nonāca, ka jāatlaiž Saeima. Kas ir vainīgs? Piedodiet!

Tātad šobrīd mums tiek piedāvāts ļoti vienkāršs risinājums, visas tiesiskuma problēmas tiek reducētas uz trim oligarhiem. Attieksme pret korupciju tiek reducēta uz vienu Saeimas balsojumu ļoti apšaubāmā jautājumā. Viss! Bet ļaujiet jums atgādināt, ka tieši jūs, tagadējā „Vienotība”, esat pie varas - ar nelieliem pārtraukumiem - kopš 2002.gada. Tieši jūsu ievēlētajiem vai nozīmētajiem cilvēkiem pieder visi vadošie amati. Tieši jūs visus šos gadus strādājāt vienā valdībā ar tiem, ko jūs tagad saucat par oligarhiem. Tieši jūs balsojāt par tiem lēmumiem, kas ir izdevīgi oligarhiem. Un, ziniet, jūsu pozīcija man, piedodiet, atgādina sliktu dejotāju, kam visu laiku kaut kas traucē.

Ir pilnīgi skaidrs, ka jūs jau esat sākuši savu vēlšanu kampaņu, atkārtojot vēlreiz un vēlreiz tos pašus lozungus. Viens pēc otra jūs nākat uz tribīni un atkārtojat tos pašus lozungus. Dariet kaut ko! Kas jums tiešām traucēja visu to darīt agrāk? Jūs sākat atkal baidīt vēlētājus ar oligarhiem. Jūs sākat atkal pavisam drīz... Es domāju, tas, ko dara „Visu Latvijai!” šobrīd... Mēs jau šodien to dzirdējām. Darīsi arī jūs tāpat, kā jūs darījāt to pirms vēlēšanām! Jūs arī baidīsi cilvēkus, ka, redzi, „Saskaņas Centrs” nāk pie varas. Mēs to nepieļausim. Dodot šādus solījumus, jūs paši atņemat sev

iespējas cīnīties pret korupciju, cīnīties pret oligarhiem! Jūs bijāt spiesti sēsties pie viena galda ar oligarhiem, jo ar „Saskaņas Centru” jūs, redz, solījāt nesēsties. Kas tur ir vainīgs? Piedodiet, kādas šajā situācijā jums ir morālas tiesības pārnest opozīcijai atbalstu oligarhiem? Tas viss ir jūsu roku darbs!

Man nav par ko kautrēties. Es varu atzīties pilnīgi godīgi: jā, manā dzīvē bija laika posms, kad es regulāri tikos ar Aivaru Lembergu, saņēmu viņa rīkojumus un atskaitījos par izpildi. Tas bija 1974.gadā, kad es biju Latvijas Universitātes studentu celtnieku vienības komandieris un Aivars Lembergs kopā ar Teodoru Tverijonu un citām Latvijas sabiedrībā pazīstamām personām vadīja studentu celtnieku vienības štābu. (*Zālē smieklī un aplausi.*)Kopš tā laika es ar Aivaru Lembergu tikos tikai ļoti reti publiskos pasākumos. Jūs visus šos gadus sēdējāt ar viņu pie viena galda. Jūs vienojāties ar viņu par lēmumu pieņemšanu, un jūs tagad man pārmetat, ka es esmu Lemberga marionete! Piedodiet, kur ir jūsu sirdsapziņa!? Ļaujiet atgriezt jums jūsu argumentus.

Un pats pēdējais. Ļoti daudz es dzirdēju šeit skaistus vārdus par tautas gribu. Jā, arī pirms četriem gadiem es to dzirdēju: „Lai gan Valdis Zatlers ir ievēlēts, bet Endziņš ir tautas prezidents!” Tagad mēs dzirdam, ka tautas prezidents ir Valdis Zatlers. Visu cieņu Zatlera kungam! Viņa uzdevums patiešām bija ļoti smags. Viņš darīja, ko varēja.

Bet ļaujiet jums atgādināt vienu vienkāršu lietu! Šo Saeimu ievēlēja tauta, ievēlēja Latvijas pilsoņi, un jūs visu laiku aicināt faktiski sekot tautas gribai... Ko jūs darīsiet, ja tauta ievēlēs kaut ko līdzīgu... Un varbūt jums patiešām vajadzētu vienkārši pameklēt citu tautu?

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J.Dombrava (VL-TB/LNNK frakcija),

Augsti godātais prezident! Godātie klātesošie!

Šodien simtam būs jālemj tas, kas būtu jālemj miljonam. Šodien katram no mums ir jāpārstāv vismaz desmit tūkstoši Latvijas pilsoņu. Kamēr nav tautas vēlēts prezidents, es ceru, politiķi izturēsies ar atbildību pret sev uzticēto uzdevumu.

Par visu augstāka vara ir latviešu tautas griba, tādēļ es ceru, ka šīs dienas kļūs par lūzuma punktu, lai mostos latviešu tautas pašapziņa, uzdrīkstēšanās un apziņa, ka mēs, tauta, varam sasniegt visu. Arī mūsu kopīgo mērķi - taisnīgu un latvisku Latviju! Šim pamatmērķim ir jāklūst arī par Valsts prezidenta pamatmērķi nākamajā prezidentūrā. Es to novēlu.

Paldies. (*No zāles: „Kur tad aplausi?”*)

Sēdes vadītāja. Paldies. Vārds deputātam Andrim Buiķim.

A.Buiķis (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezident! Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es pieteicos runāt tajā brīdī... es esmu jau kāds pāri par divdesmit, kas ir uzstājušies... viena iemesla dēļ, un tādēļ mana runa nav uzrakstīta. Es runāšu saviem vārdiem.

Redziet, es noklausījos tagad četrus vai piecus cilvēkus no „Saskaņas Centra”. Nu, tās runas, atļaujiet tā vienkārši pateikt, ir skaidras: „Saskaņas Centrs” izmanto situāciju klapēt tagad „Vienotību”: „Vienotība” neizdarīja to, neizdarīja to un neizdarīja to.

Otrs punkts, kas tiek pārņemts, ir par to, ka pirms četriem gadiem situācija bija cita. Četru gadu laikā mēs redzam, ka prezidents ir ļoti mainījies. Un es varu atkārtot tikai to, ko es teicu, kad mēs tikāmies ar Zatleru koalīcijas padomē: es redzu, ka cilvēks ir kvalificēti audzis, ka viņš ir profesionāls... Nu, es esmu jauns deputāts, septiņus mēnešus tikai parlamentā strādāju, un es arī skaidri pateicu, ka mans kandidāts, par ko es atdošu balsi, - un to es varu šodien apstiprināt, - ir Valdis Zatlers.

Bet, no otras puses, es teicu... Es esmu tikai septiņus mēnešus Saeimā. Vai ir rūgtums? Jā, ir rūgtums, tādēļ ka mums uzvēla vainu par to, kas bija 8., 9.Saeimā. Ir iesākti darbi. Daudz kas ir patlaban tādā līdzsvara situācijā. Pēc dažiem mēnešiem mainīsies.

Vakar, kad mēs tikāmies ar otru prezidenta amata kandidātu, mēs godīgi pateicām, ka tā ir tāda atklāta saruna, bet mēs esam izlēmuši, un „Vienotība” balsos „par” Valdi Zatleru. Bet tur bija viens punkts, kas sakrīt ar to, ko teica „Saskaņas Centrs”. Andris Bērziņš pateica, ka viņam tāda novērtējuma... ka apmēram 10 miljoni būs zaudējums sakarā ar šo ārkārtas situāciju, ka vairākus mēnešus mēs dzīvosim bez Saeimas. Jā, tas ir slikti! Bet, ja no otras puses mēs paskatāmies, šo 20 gadu laikā valsts ir zaudējusi miljardus, jo tie ir tie miljardi, kurus mēs bijām spiesti aizņemt. Kāpēc pie mums ir tik dārgi ceļi, ceļazīmes un visas tamlīdzīgas lietas? Tādēļ, ka... jau atklāti visa prese un tauta runā par to, ka 10, 20 procenti pie visiem līgumiem ir jāliek klāt, lai aizietu... nu attiecīgiem cilvēkiem... Tā ka, ja mēs paskatāmies kopumā, tad ir ļoti vienkārši. Jā, tas šobrīd izmaksā... šīs ārkārtas vēlēšanas tautai izmaksā dārgi, bet tas ir daudz mazāk, ja mēs sakārtosim savu valsti.

Mēs, piemēram, sakām: Igaunija ir mums priekšā. Nu, cik es zinu, Igaunijā tādu, ko sauc par oligarhiem, nav. Tas ir viens no punktiem, ko mēs pasakām, tas ir punkts, pret ko mums Latvijā jācīnās, kā dēļ mums neiet lietas tā, kā vajag. Un es neesmu dzirdējis nevienu no šīm divām frakcijām... nu, jūs it kā balsojat... vai brīvais balsojums vai kā... Man gribētos dzirdēt jūsu argumentus, jo... Es nācu uz Saeimu, un cilvēki kļiedza. Es apstājos un teicu: „Es zinu droši, ka „Vienotība” nobalsos.” Cilvēki teica: „Nē, nē, mēs jūs pazīstam, mēs zinām, ka jūs tā darīsiet.” Bet jūs visu laiku klausāties šeit un neko nesakāt. Televīzija rāda, radio raida. Nu, pasakiet saviem vēlētajiem savus apsvērumus! Kādi ir jūsu apsvērumi, kādēļ jūs darīsiet kaut kā citādi? Jo... nu, tā nav tāda īsti skaidra spēle.

Tā ka es varu vēlreiz atkārtot: es pats nobalsošu „par” un - es esmu pārliecināts! - arī visi mani kolēģi... mēs nobalsosim „par” Valdi Zatleru. Un tas būs punkts, kurā... Mēs iesim uz jaunām vēlēšanām, un tas ir punkts, kur mums valstī ir jāizdara būtisks pagrieziens. Un es aicinu visus, kam ir sirdsapziņa: ļoti nopietni padomājiet par šodienas situāciju, jo daudz mēs tā laužt valsti nevaram!

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Visvaldim Lācim.

V.Lācis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Valsts prezidenta kungs! Ministru prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Atbildot uz žurnālistu jautājumu, es esmu presē jau vairākkārt paziņojis, ka es nebalsošu ne par vienu no abiem Valsts prezidenta amata kandidātiem. Ne par Valdi Zatleru, ne par Andri Bērziņu. Retorisks jautājums: kādēļ? Tādēļ, ka, manā skatījumā, abi Valsts prezidenta amata kandidāti nejūt tās briesmas, kuras es esmu sajutis un uzsvēris no šīs tribīnes, - tās briesmas, kādas mums draud kā nacionālai valstij.

Kas tad ir nacionālisms?

Nacionālisms ir katras tautas tieksme pēc mūžīgas pastāvēšanas, un arī latviešiem vajadzētu būt šai tieksmei, taču vairākumam no mums tās nav.

Lai mūžīgi pastāvētu, mazai tautai, it īpaši savā teritorijā, jābūt - ne tikai pilsoņu vidū, bet arī valsts iedzīvotāju vidū! - stingrā, lielā, noteiktā vairākumā. Šādas tieksmes - virzīt valsts politiku tādā virzienā - abiem šiem prezidenta amata kandidātiem un arī bijušajiem prezidentiem - Vairai Vīķei-Freibergai un Guntim Ulmanim - nav... nav bijis. Bet bez tā mēs nevaram pastāvēt - bez šīs tieksmes pēc mūžības, pēc īsta, spilgta nacionālisma.

Jau otrajā 9.Saeimas darbības gadā Valsts prezidentu Valdi Zatleru uzaicināja laikraksts „????? ??????” uz interviju. Tajā intervijā Valdis Zatlers kā Valsts prezidents slavina šo laikrakstu, norādot, ka tas ir ļoti demokrātisks, patriotisks... Visus vārdus, protams, es neatceros, bet kopiju mēs varam dabūt katrā laikā, ja vēlamies... Slavēja šo laikrakstu, kas būtībā jau no savas dibināšanas dienas līdz pat šai dienai ir izcēlies ar naidīgiem rakstiem pret latviešu tautu un Latvijas valsti.

Tāpat šajā rakstā viņš teica, ka, lūk, Latvijas krievi ir tie labākie krievi, kādi vispār var būt, ja nemaldos, pasaulē vai salīdzinājumā ar citiem. Arī tie ir maldi! Ja jūs maldāties, man nav jāpiekrīt jums. Lūk!

Un tagadējā brīdī, pašlaik, kad latvieši Latvijas teritorijā sastāda tikai 58,5 procentus, pēc statistikas datiem, no valsts iedzīvotājiem, bet būtībā ir daudz mazāk, jo mūsu ir vairāk emigrantu vidū nekā citu tautību cilvēku, Valsts prezidents sludina, ka visi esat mūsējie. Visi nāciet, visi esat aicināti! Tā ir arī Vairas Vīķes-Freibergas frāze: „Visi, visi nāciet, esat aicināti!”

Mēs nedrīkstam aicināt citus pilsonībā, ja mēs negribam izdarīt politisku pašnāvību. Un jūs šo politisko pašnāvību, Valsts prezidenta kungs, vēl gribat veicināt, paziņojot, ka visiem bērniem, kas tagad piedzimis Latvijā, automātiski jādod pilsonība. Apskatieties, ko šie bērni dara, kur viņi iet, par ko viņi balso! Krievu skolu... elitāras ģimnāzijas direktors un pedagogs Ameļins paziņo - un mēs zinām šo patiesību -, ka 100 procenti Latvijas vidusskolu beigušo krievu jauniešu grib, lai krievu valoda būtu oficiālā valsts valoda Latvijā. Krievi nav ne ar ko labāki, ne sliktāki par citām impēriskām tautām! Ja Otro pasaules karu Latvijā un Eiropā būtu uzvarējuši vācieši,

tad Kēnigsbergā, Klaipēdā un Palangā būtu vācieši. Un Latvijas teritorijā arī viņi būtu 40 procenti, un tad notiktu tas pats, kas notiek šodien.

Lūk, jūs nesaprotat, pirmkārt, vēstures attīstības gaitu. Tā ir jūsu lielākā kļūda. Jūs sakāt: „Mūsējie.” Vai tie, kas 9.maijā iet un viņu starpā katrā demonstrācijā ir arī Staļina karogi? Un Staļina karogi ir ne tikai 9.maija demonstrācijās. Staļins ir pasaules lielākais bende, ne Mao Dzeduns un ne Hitlers. Viņš ir pārspējis visus upuru skaita ziņā... Vai tad mums tāpēc nav jāuzmanās, nav jāsaprot, kas par cilvēkiem viņi ir?

Es nesaku, ka visi „Saskaņas Centra” deputāti ir naidīgi Latvijai (*No zāles: Nav neviena!*”), es viņus pazīstu četrus gadus. Jā, tur, neapšaubāmi, ir arī Latvijai lojāli cilvēki, bet viņi negrib atkafēties no saviem Latvijai naidīgiem cilvēkiem. Viņi sajūt, cik daudz piekritēju vēl viņu vidū ir, kas ir viņiem svarīgi, ar saviem Latvijai naidīgiem izteicieniem. Jau minētais Kabanovs, Nikolajs Kabanovs: „Mums jāiespiežas visās Latvijas valsts un pašvaldību iestādēs, lai grautu Latvijas valsti no iekšienes.” Otra Kabanova slavenā tēze, ka vēl viss notikušais nav galīgs, krieviem jāsaprot. Vēl trešā tēze, ka mums jāatjauno Krievijas impērija, nosaucot četrus ģeogrāfiskos punktus. Un...

Sēdes vadītāja. Lāča kungs, jūsu uzstāšanās laiks ir beidzies!

V.Lācis. ...Nikolajs Kabanovs 10.Saeimas vēlēšanās ir saņēmis...

Sēdes vadītāja. Lāča kungs...

V.Lācis. ...sesto lielāko balsu vairumu no 29 deputātiem. Ja jūs...

Sēdes vadītāja. Lāča kungs, jūsu uzstāšanās laiks ir beidzies!

V.Lācis. Ja jūs, prezidenta kungs... Un Valdis Bērziņš vispār nav runājis...

Sēdes vadītāja. Vai zāle atļauj Lāča kungam turpināt?

V.Lācis. Es pabeigšu teikumu, pabeigšu teikumu... Un Valdis Bērziņš vispār nav runājis par šiem jautājumiem... Nejūtat tās briesmas latviešu tautai, ko sajūt, piemēram, Dailes teātra izcilais režisors, nelatvietis Mihails Gruzdovs, ka, ja mēs dosim pilsonību nepilsoņiem un ja viņi sastādīs 52 procentus no Latvijas pilsoņiem, tad nākamajā dienā Latvijā tiks nodibināta padomju vara?

Es to sajūtu un tādēļ nebalsošu ne par vienu no šiem kandidātiem. Mans prezidents - latviskas Latvijas prezidents - vēl nav atnācis.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Arvilam Ašeradenam.

A.Ašeradens (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezident! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Bērziņa kungs!

Prezidents Valdis Zatlers nu jau savā slavenajā 28.maija vakara uzrunā Latvijas tautai, pieņemot lēmumu rosināt 10.Saeimas atlaišanu, ir atvēris jaunu lapaspusi Latvijas valsts vēsturē un pacēlis pēdējo četru gadu laikā vēl nebijušā augstumā Latvijas Valsts prezidenta latīņu.

Kāda šī lapaspuse būs? Vai tā būs kā atvērta Pandoras lāde, ko vēlāk ar lielām grūtībām un upuriem mēs varēsim aizvērt, vai arī tā būs jauna, pozitīva politiskās attīstības cikla sākums Latvijas politikā - to rādīs laiks. Bet viens gan ir skaidrs - ka, šādi rīkojoties, prezidents ir uzņēmies milzīgu personīgo atbildību. Milzīgu atbildību ne tikai par tiem miljoniem latu, kuri tiks iztērēti referendumā un vēlēšanu rīkošanai, milzīgu atbildību ne tikai par Latvijas parlamentu, kurš jau pēc septiņu mēnešu darba, visticamāk, tiks atlaists, bet arī milzīgu atbildību sabiedrības priekšā par to, lai jautājumi, kuru dēļ tika pieņemts šis dramatiskais lēmums, tiktu ne tikai uzrunāti, bet arī pārskatāmā nākotnē konsekventi risināti.

Godājamie kolēģi! Hroniska nespēja sabiedrības kopējās intereses un vajadzības stādīt augstāk par personiskajām vai arī kādas grupas interesēm ir tā slimība, kura kā vēzis ir cauraudusi Latvijas sabiedrību un neļauj tai kļūt par atbildīgu un pilntiesīgu nāciju. Tā ir novedusi pie tādām metastāziskām parādībām kā ekonomiskie grupējumi, kur ekonomiskā vara iet roku rokā ar politisko un mediju varu. Tā ir ēnu ekonomika, kad lielākā iedzīvotāju daļa neuzskata par vajadzīgu maksāt nodokļus, bet ar prieku izmanto valsts sniegtos pakalpojumus. Beigu beigās tā ir savstarpēja neuzticība starp valsts varu un tās iedzīvotājiem, jo neviens tā īsti vairs nesaprot, kur atkal tiek shēmots, kur atkal tiek kukuļots un kas atkal tiks nozagts vai kādam izdevīgi pārdots. Mēs redzam, ka šīs slimības dēļ Latvija ekonomisko krīzi ir pārdzīvojuši visdziļāk un ar vislielāko nacionālās bagātības zaudējumu. Un redzam arī to, ka cerētā ātrā atkopšanās nenes gaidīto rezultātu. Kaimiņvalstis atkopjas divreiz ātrāk nekā mēs. Mēs redzam, ka šīs slimības dēļ cilvēki ir zaudējuši cerību un aizbrauc. Mūsu ir vairs palicis mazāk nekā 2 miljoni.

Godājamie kolēģi! Mūsu balsojums šodien par nākamo Valsts prezidentu nav tikai balsojums par vienu vai otru kandidātu. Tas ir balsojums par jaunu politisko ciklu Latvijas vēsturē. Un, kāds tas būs, tas ir atkarīgs tikai no mums visiem. Tas ir balsojums, no kura... Latvijas iedzīvotāji sagaida 10.Saeimas atbildīgāko lēmumu - par to, vai mēs, Latvijas politiķi, dzirdam savu tautu, kura lūdz mums kaut uz mirkli aizmirst savas intereses un interesītes un kopā ar Latvijas Valsts prezidentu Valdi Zatleru meklēt atbildes un risinājumus uz 28.maija runā izvirzītajiem jautājumiem. Uz jautājumiem par tiesisku un godīgu valsti, uz jautājumiem par veselā, godīgas un pašapzinīgas nācijas veidošanu, uz jautājumiem par prezidenta atbildību savas tautas priekšā - ne tikai pacelt eksistenciālus jautājumus, bet tos arī atrisināt.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Uģim Rotbergam.

U.Rotbergs (frakcija „Vienotība”).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Augsti godātais prezidenta kungs! Godātais premjera kungs! Ministri! Godātais prezidenta amata kandidāt! Kolēģi!

Pirms četriem gadiem es stāvēju ārā pie Saeimas nama kopā ar aktīvāko sabiedrības daļu un aktīvi protestēju pret Valda Zatlera ievēlēšanu par prezidentu. Un šodien es no šīs tribīnes gribu aicināt ievēlēt Valdi Zatleru par prezidentu. Politikim nav tikai jāapkalpo sabiedrības intereses. Politikim ir arī jāveido politika. Tā ir tāda kā divvirzienu satiksme. Valdis Zatlers šobrīd ir uzstādījis ļoti lielu uzdevumu, ar daktera precizitāti parādījis diagnozi - kas notiek sabiedrībā, kas notiek valsts pārvaldē, kas notiek mums šeit, parlamentā. Daudzi no runātājiem izvelk no konteksta vai nu, teiksim, vienu konkrētu balsojumu, vai konkrētu oligarhu. Patīk vai nepatīk, bet atcerēsimies šo uzrunu! Tajā atspoguļots ir viss. Par to, ka lēmumi netiek koncentrēti pašā Saeimā, par to, ka mūsu, tā teikt, izeja no krīzes vai ekonomikas attīstība tiek traucēta viena vai otra ekonomiskā grupējuma interešu dēļ. Par to nevis atsevišķais šis balsojums, bet arī mantojums no iepriekšējās Saeimas... kā pamazām plānveidīgi tiek noārdīts tiesiskums. Šajā ziņā prezidentam Zatleram ir milzīgs handikaps attiecībā pret otru prezidenta amata kandidātu, jo prezidents ir uzstādījis milzīgu uzdevumu.

Un vēl viena lieta, par ko es gribu runāt. Daudzi no mums - gan individuāli, gan politiskie spēki - runā par... šodien piesauc tautu, tautas viedokli, ir vai nav šie televīzijas vai interneta balsojumi reprezentatīvi un vai tie atbilst, vai kā...

Es negribētu pamatoties uz šiem balsojumiem, jo te ir tikai neliela daļa no Latvijas iedzīvotājiem, bet gribētu aicināt tos cilvēkus, kas tiešām... kuriem interesē pārstāvēt sabiedrības viedokli, beidzot tajā ieklausīties.

Bet kādā aspektā? Satversmes tēvi, protams, nevarēja paredzēt šādu situāciju līdz pilnīgumam, bet mums ir vēsturiska iespēja pirmo reizi valstī tautai atļaut nobalsot par prezidentu; tas ir, ievēlot Valdi Zatleru un aicinot tautu referendumā atlaist vai neatlaist Saeimu, patiesībā tas ir balsojums par prezidentu. Ja tauta neatlaidīs Saeimu, tad prezidentam būs jāiet. Un, ja nu kāds šeit runā par to, ka tiešām vajag ieklausīties tautas valodā, tad nevajag šobrīd balsot par Zatleru tāpēc, ka patīk vai nepatīk, bet ir jābalso par Zatleru, lai šajā referendumā, kas ir par Saeimas atlaišanu, varētu konsultēties ar tautu.

Es no šīs tribīnes atklāti pasaku... Diemžēl aizklāti es dabūšu balsot, un es balsošu par Zatleru.

Aicinu visus jūs arī balsot par Zatleru!

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Tutinam.

J.Tutins (SC frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es nūdien negribēju nākt runāt, bet, klausoties šīsdienas debates, man rodas tāda sajūta, ka mums jāizvēlas starp diviem vienlīdz līdzīgiem kandidātiem.

Mana izvēle būs praktiski virzīta uz to pusi, kurš iespējami labāk, precīzāk, patīkamāk izturēsies pret vienu no Latvijas novadiem - pret manu dzimto novadu, pret daudzu aizmirsto, kā saka, pret pašu depresīvāko varbūtās, novadu, tas ir, pret Latgali.

Vai uzticēties cilvēkam, kurš ir bijis un praktiski nav darījis lielu labumu priekš šī novada, vai uzticēties nezināmajam, kurš nav bijis, bet kurš varbūtās darīs kaut ko labu priekš novada? Vai uzticēties zināmajam vai nezināmajam un domāt par to, kā Latvijai un Latgalei attīstīties, kā augt, kā celties... Es domāju, tas būtu šodienas debašu jautājums, nevis slavināt vienu, nevis slavināt otru.

Es nerunāšu ilgi. Es tikai beigās klausījos, maliņā sēdēdams, visas uzstāšanās, un, ziniet, man ienāca prātā nocītēt kādreizējā Latvijas prezidenta Kārļa Ulmaņa sekojošus vārdus: „Prasi ērglim, kas ir viņa augstais mērķis, un viņš izbrīnējies atbildēs ar savu klusuciešanu, bet katra vista kladzina par savējo stundām ilgi. Un zvirbuļi uz visām sētām - par savējiem čirkst.” Tas jau tika teikts tālajos, tālajos gados.

Paldies, ka uzklausījāt! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ingrīdai Circenei.

I.Circene (frakcija „Vienotība”).

Augsti godājamais prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas vadītāja un premjera kungs!

Kolēģi daudzus labus vārdus ir teikuši par Zatlera kungu šo četru gadu laikā. Un Valdis Zatlers, pirms kļuva par prezidentu, visu savu darba mūžu tiešām bija spožs ārsts, kuram bija jāpieņem lēmumi un jārikojas sekunžu, minūšu laikā, kur nebija laika spriedelēt un filozofēt. Šajā darbā neizlēmība un liekulība būtu varējusi būt identiska slimnieka nāvei.

Nonākot prezidenta amatā, liekulības, noklusēšanas un melu politiskā vide nepārprotami radīja jautājumu - kas es esmu? Un būtu vēl derējis: un ko es šeit daru? Šo četru gadu laikā Zatlera kungs ir kļuvis par prezidentu, kurš skaidri zina gan to, kas viņš ir, gan arī to, kāda ir viņa loma valstī.

„Vienotības” pamatprincipi ir cīņa pret korupciju un mērķis - panākt godīgu un taisnīgu valsts pārvaldi, taču mūsu spēki ir bijuši par maziem un arī šodien ir par maziem.

Pirmais solis uz bīstamas, nestabilas laipas vienmēr ir grūts, un varbūt tieši ilgā ārsta pieredze beidzot bija pamudinājums Zatlera kungam ieņemt skaidru pozīciju gan pēc 13.janvāra notikumiem, gan pirms diviem gadiem, uzstādot Saeimai ultimātu, gan parakstot šogad 28.maija rīkojumu par Saeimas atlaišanu. Tās ir vistiešākās paralēles ar slimnieka dzīvības glābšanu. Drosmīgi un konkrēti lēmumi.

Mūsu politika ir slimnieks, kuram ir nepieciešama neatliekamā palīdzība, un šis ir tas brīdis, kad ir sperts ārstēšanas pirmais solis. Palielot amatā, Zatlera kungam paveras skaidrs un noteikts ceļš. Pirmais, grūtākais, solis ir sperts. Mums šodien ir dota iespēja nodrošināt ceļa bruģēšanu tālāk - uz godīgu, tiesisku valsti. Ja es varētu, es par Zatlera kungu balsotu atklāti, bez tam parakstītos un uzliktu vēl zīmogu.

Es balsošu par Zatlera kungu kā prezidentu un aicinu arī visus kolēģus iet šo taisno un atklāto ceļu.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ingmāram Līdakam.

I.Līdaka (ZZS frakcija).

Cienījamie klātesošie! Prezidenta kungs! Andri Bērziņa kungs! Es nezinu, vai tiešām tie vārdi, kas te pārsvarā skanēja, ir tie īstie ceļavārdi prezidentam. Šķiet, ka pārāk daudz ir nauda un zināmā mērā arī lozungu. Es šeit uzstājos arī pirms četriem gadiem, toreiz aicinot balsot par Valdi Zatleru, un līdz ar to es uzskatu par pienākumu uzstāties šeit arī šobrīd.

Es nezinu, kurš tiks ievēlēts par prezidentu, un tāpēc vēršos pie abiem prezidenta amata kandidātiem. Abi ir ļoti cienījami kandidāti. Es gribu šeit izteikt vēlējumu. Patiesībā šis vēlējums būs zināmā mērā tāda ceļamaize no Zaļās partijas, kas solīja dot ceļamaizi prezidentam. Kuram? To mēs šodien izlemsim. Tad nu Latvijas Valsts prezidentam es novēlu neaizmirst, ka mēs šo zemi esam ne vien mantojuši no saviem vectēviem, bet arī aizņēmušies no saviem mazbērniem un pēc mums tai jāpaliek vēl zaļākai, bagātākai, skaistākai un latviskākai.

Es prezidentam novēlu izprast, ka vieglāk ir valdīt un šķelt, bet daudz tālredzīgāk ir vadīt un vienot.

Novēlu atcerēties, ka tautas labklājības pamatā nav tikai nauda un manta, svarīga ir arī gara bagātība un vide, kurā tauta dzīvo. Tāpat novēlu neaizmirst, ka lepnums, augstprātība un mirkļa emocijas ir sliktākie padomdevēji prezidenta darbā.

Vēl. Novēlu ņemt vērā, ka zeme nepieder tikai cilvēkiem, arī citām dzīvām būtnēm ir tiesības dzīvot. Tiesības dzīvot, ne tikai kalpojot cilvēku labumam.

Un visbeidzot es aicinu ticēt labajam katrā cilvēkā un lepoties ar Latviju un piederību tai vienmēr un visur. Un vēl es vēlu, lai veicas darbs Latvijas interesēs, Latvijas iedzīvotāju labā.

Bet mums visiem es novēlu izrādīt atbilstošu cieņu prezidentam, vienalga, kurš tas būs un cik tīkams vienam vai otram no mums tas būs.

Paldies Valdim Zatleram par četrus gadus darbu, un paldies Andrim Bērziņam par uzdrīkstēšanos.

Paldies. Par zaļu Latviju! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S.Dolgopolovs (SC frakcija).

Augstā Saeima! Maijs Latvijas vēsturē ir ļoti nozīmīgs mēnesis. 1., 4., 15., 28.maijs... un tā tālāk... Bet es gribētu runāt ne par to. Mēs vēl neesam paspējuši iziet no

ekonomiskās krīzes, un mēs tagad esam iesaistījušies diezgan smagā politiskā krīzē. Un šeit tas nav saistīts tikai ar parlamenta atlaišanu, jo tā ir tikai epizode. Godīgi sakot, tam sekos arī vairākas grūtības priekš valdības, jo iepriekšējā Saeima, kā jūs atceraties, izsvītēja Satversmes 81.pantu, un līdz ar to lēmumu pieņemšanas procedūra paliek smagnējāka. Daudzi likumi, kas strādāja normālajā situācijā, šodien nedarbojas. Mēs bijām spiesti šodien lielā steigā ķerties, teiksim, pie priekšvēlēšanu aģitācijas likuma, pie citiem likumiem, kuri būtu jāgroza vienlaikus, pasludinot Saeimas ārkārtas atlaišanu. Bet runa nav par to!

Jā, tās ir problēmas! Un līdz ar to, runājot par vienu vai par otru kandidātu, jāsaprot arī tas, ka viens - kaut ļoti drosmīgs - solis... Un cepuri nost Zatlera kunga priekšā! Tas ir tiešām drosmīgs solis, bet tas nav sistēmas izmaiņas veicinošs. Tas nav tas solis, kas mainītu situāciju valstī. Politiskā elite mums ir tāda, kāda tā ir, un atlikušajos pāris mēnešos diez vai parādīsies jaunas sejas... kas parādīsies arī Saeimas sienās. Pa septiņiem mēnešiem daudzi no 60 deputātiem, kas ir ievēlēti pirmo reizi mūžā - tas ir bezprecedenta gadījums Latvijas vēsturē -, ir sākuši apgūt šo te mākslu un šo te darbu, jo tas ir smags un diezgan atbildīgs, es teiktu, darbs, kurš prasa profesionālu pieeju. Labi, sāksim arī to!

Bet, runājot par vienu vai par otru, vai par trešo prezidenta amata kandidātu, mums ir jāapzinās, ka ne ditirambi un ne vienreizēji soļi raksturo šo te problēmu un šo te kandidātu. Ir svarīgi saprast, ka ir spējas un ir iespējas. Un jābūt situācijai, ka Valsts prezidents, lai kāds viņš arī būtu - vai tas ir Zatlers vai tas ir Bērziņš, vai kāds cits - varētu ar savām spējām pārspēt tās šaurās iespējas, kas prezidenta rokās joprojām paliek.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Inesei Laizānei.

I.Laizāne (VL-TB/LNNK frakcija).

Godātais prezidenta kungs! Ministru prezidenta kungs! Priekšsēdētājas kundze! Kolēģi!

Mani nacionālās apvienības kolēģi jau ir nosaukuši visus iemeslus, kāpēc mēs balsosim „par” Valdi Zatleru. Rainis ir teicis, ka „atmirdz trejas zelta zvaigznes: viena zvaigzne - Kurzemīte, otra zvaigzne - Vidzemīte, trešā zvaigzne zvaigznājā - tā bij’ mīļā Latgalīte”.

Sestdien, vērsoties ar savu uzrunu pie Latvijas tautas, Valdis Zatlers nosauca Latgales bārenību, un es esmu pārliecināta, ka turpmākajā laikā viņš kopā ar parlamentu cīnīsies, lai šī netaisnība pret trešo zvaigzni zvaigznājā tiktu novērsta.

Un vēl es aicinu deputātus, kas atbalstīs Andri Bērziņu, uzstāties un pamatot to.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Silvai Bendrātei.

S.Bendrāte (frakcija „Vienotība”).

Godātais prezidenta kungs! Cienījamie kolēģi! Šis patiešām ir ļoti svarīgs brīdis, un droši vien rudenī mēs vairs te tādā sastāvā nesēdēsim. Un tāpēc, protams, ir svarīgi izrunāt visu to, kas ir bijis svarīgs, ko mēs esam mācījušies, kā mēs esam uztvēruši šo brīdi un kādā veidā šo situāciju mēs redzam turpmāk.

2002.gadā politiskā gaisotne stipri izmainījās. Tādi principi kā tiesiska valsts un cīņa pret korupciju līdz tam nebija likti valsts attīstības un ilgtspējas pamatā, un „Jaunais laiks” tos stingri iedēstīja tālaika politikā. Daudzi toreiz vaicāja: „Vai tiešām tie ir tie būtiskākie principi, lai valsts attīstītos? Un vai tiešām tas ir tas satvars, lai valsts būtu ilgtspējīga, lai mēs veidotu valsti tādu, kādu mēs to gribam, - drošu mums, lai tajā būtu patīkami dzīvot, lai plaisa starp nabadzību un bagātību samazinātos, lai mēs izveidotu stipru vidusslāni, to, kas ir katras valsts ekonomikas pamatā?” Diemžēl toreiz šie svarīgie principi nebija pietiekami taustāmi un saprotami iepretim tīkamajam „Gāzi grīdā!” un Baltijas tīģera lēcienam. Attapāmies mēs, sēžot bedrē, jo bija tīkams un skurbinošs šis skrējienis, šis lēciens, šis straujums. Mēs attapāmies, sēžot ekonomiskās krīzes bedrē, - pavisam taustāmi, cieti. Tikmēr mūsu apskaustie igauņi no tā negudro kuģa, par ko jau mana kolēģe Kursīte pieminēja, sen bija nokāpuši un tālāk tikuši, kaut izejas pozīcijas 2002.gadā mums ar igauņiem bija pilnīgi līdzīgas. Un atkal mēs esam atgriezušies pie jautājuma, kas ir tie ilgtspējīgas valsts attīstības principi. Un atkal mēs esam atgriezušies pie jautājuma par tiesiskumu, kad mēs, parlaments, nu jau esam pieķerti ciniskā rīcībā - pieķerti pie rokas, neievērojot vienlīdzīguma un tiesiskuma principu balsojumā par kolēģa Šlesera izdošanu kratīšanai.

Uz karstām pēdām ir sekojusi Valsts prezidenta Valda Zatlera rīcība, atlaižot parlamentu, kura vairākums to ir pieļāvis. Bet ar šo lēmumu Valdis Zatlers ir uzņēmis arī atbildību par nākamo parlamentu, kuru vēlēsim rudenī. Un tā ir jūsu liela personiska atbildība, prezidenta kungs.

Es balsošu par Valdi Zatleru mūsu sabiedrības dēļ, jo šāda pilnīgi negaidīta revolucionāri demokrātiska rīcība, ko viņš ir demonstrējis, ir iedragājusi dažbrīd pilnīgi bezcerīgo evolucionēšanu šeit, parlamentā, kad rīcība parlamentā ir pārāk lēna, jo tai nav bijis īsta vairākuma atbalsta. Un prezidenta lēmums tagad ir arī lieliska iespēja mūsu sabiedrībai - neaizmigt līdz nākamajām vēlēšanām, iesaistīties politiskajā procesā un beidzot sasparoties, ievēlēt tādu parlamentu, kas liktu ilgtspējīgas valsts pamatā šos tiesiskuma principus. Un es ceru un paļaujos, ka sabiedrība to spēs. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A.Šlesers (PLL frakcija).

Augsti godājamais Valsts prezidenta kungs! Godājamā Saeimas priekšsēdētāja!
Godājamie kolēģi!

Pirms nedēļas, stāvot šajā tribīnē, jūsu priekšā, es teicu sekojošus vārdus: „Man nav bažu, ka notiek kratīšana manā dzīvesvietā. Man ir bažas, kāpēc tas notiek nedēļu pirms prezidenta vēlēšanām. Vai gadījumā tam visam nav kādi politiskie motīvi? Kāpēc tas nevar notikt dienu pēc prezidenta vēlēšanām?” Daudzi teica, ka tam nav nekāda sakara ar politiku. Diemžēl man izrādījies taisnība: politiku tas ietekmē vistiešākajā veidā. Nu jau ir praktiski atlaists parlaments. Šodien mēs balsosim par Valdi Zatleru un par Andri Bērziņu un jau drīz redzēsim, kāds būs šā balsojuma rezultāts. Bet pagājušās nedēļas notikumi ietekmēja lielo politiku tā, kā vēl nekad iepriekš.

Es vēlos atvainoties tiem cilvēkiem, kuri pēc būtības mēģināja izprast pagājušās nedēļas jautājumu un neatbalstīja to sagatavoto - starp citu, pretlikumīgi sagatavoto - dokumentu. To jau ir atzinusi arī Nacionālās drošības komisija, jo juridiski pamata noturēt ārkārtas sēdi nemaz nebija.

Bet, ja par būtību mēs runājam, tad šodien mums ir prezidenta vēlēšanas. Un jāsaka, ka ir sākusies patiesa priekšvēlēšanu kampaņa. Šī tribīne šodien ir bezmaksas mikrofons: mēs varam uzrunāt savus vēlētājus, teikt, cik mēs esam skaisti, gudri, kā mēs mīlam Valdi Zatleru, kā mēs viņu atbalstām. Tie paši cilvēki, kas te stāvēja un apsaukāja Valdi Zatleru visādiem vārdiem, ķengāja, šodien ir tie lielie, kaismīgie atbalstītāji.

Godājamā „Vienotība”! Vai šodien netiek demonstrēta tā dubultmorāle, kuru jūs esat demonstrējuši pēdējo gadu laikā? (*No zāles dep. Dz.Zaķis: „Nē! Nē!”*) Jūs esat teikuši, ka jūs gribat strādāt godīgi un tā tālāk... Bet jūs esat strādājuši divus gadus ar Aivaru Lembergu, ar *zaļajiem* un *zemniekiem*. Jums nebija problēmu! Pēdējās nedēļas laikā pēkšņi jums radās vēlme cīnīties pret viņu, pret kādu citu.

Par to, kas attiecas uz mani. Par manu ietekmi. Godājamie kolēģi! Vienīgais, ko es varu konstatēt, - ka tā ietekme man laikam tomēr ir. Ja atlaiž parlamentu, izmantojot šo iegāni, tad kaut kāda ietekme ir, kas pamaina situāciju valstī. Tikai reālā situācija ir tāda: es šodien pārstāvu partiju LPP/LC, kurai trīs deputāti ir šajā Saeimā. Apvienībā, kurā strādāju, ir astoņi deputāti, mēs sēžam dziļā opozīcijā. Mēs neietekmējam nevienu lēmumu. Vienīgais, ko mēs varam izdarīt, ir runāt no šīs tribīnes, norādīt uz kļūdām, nākt ar priekšlikumiem, kuri diemžēl netiek atbalstīti.

Kur tad ir mūsu ietekme? Tā ietekme šodien ir valdības rokās, un tad, kad Valsts prezidents Zatlers nāca klajā ar savu motivāciju, kāpēc viņš vēlas atlaist Saeimu... Diemžēl šodien neviens no „Vienotības” kaut kā negrib atcerēties to, ka Valdis Zatlers aicināja premjeru Dombrovski un Saeimas spīkeri Āboltiņu pie sevis un prasīja: „Kāds ir jūsu plāns, ko jūs varat mainīt, kā jūs varat uzlabot situāciju?” Viņi teica: „Neko mēs nevaram uzlabot! Nekāda plāna nav.” Pēc tam viņi taisnojās, ka neko tādu Zatlers nav teicis. (*Zālē troksnis. Starpsaucieni.*) Tas viss ir fiksēts. Un tieši tāpēc rodas jautājums...

Godājamie kolēģi! Kāpēc šodien ir šis kaismīgais atbalsts Valdim Zatleram? Ārkārtīgi vienkāršs komentārs: tāpēc, ka „Vienotībai” ir bail nevis no tā, kas notiks, ja Zatleru neievēlēs, bet no tā, kas notiks, ja Zatleru ievēlēs, jo Valdis Zatlers var nodibināt partiju arī tad, kad viņu ievēlēs par prezidentu. Un, ja viņš nodibinās partiju, tad varbūt beidzot šajā parlamentā beigsies šī liekulīgā „Vienotības” politika. Un to es gribētu novēlēt.

Ja Valdi Zatleru šodien atbalstīs un viņš kļūs par prezidentu otrajam termiņam, tad vajadzētu izveidot partiju no patiesiem profesionāļiem, kas nav saistīti ar politiku, lai beidzot šī „Vienotība” pazustu no šejienes. *(Zālē smiekli, aplausi.)*

Godājamie kolēģi! Jūs esat atlaisti... *(Aplausi.)* Jūs esat atlaisti... ar pagājušās nedēļas lēmumu. Un man šķiet... Un, man šķiet, šodien ir ārkārtīgi svarīgi pateikt: nav svarīgi, kuru šodien ievēlēs, - vai Valdi Zatleru vai Andri Bērziņu. Ļoti svarīgi, lai tas tautas atbalsts ir nevis „Vienotībai” - jo jūs esat atbildīgi par to, ka parlamentam ir tik zems reitings, jūs pēdējos divus gadus vadāt šo valdību -, bet Valdim Zatleram ir atbalsts.

Es aicinātu Valdi Zatleru patiesībā izveidot vienu kārtīgu partiju. Ja viņš būs prezidents, atrodi labu premjeru! Atrodi labus ministrus! Vadiet šo valsti! Tauta jūs atbalstīs! Ja jūs neievēlēs, dibiniet partiju, kļūstiet par Ministru prezidentu, vadiet šo valsti, kamēr jums ir atbalsts! Bet nekādā gadījumā neuzķerties uz tā āķa, kas nāk no „Vienotības” puses, - ka viņi tā ļoti grib kaut kādā veidā izcelt jūs saulītē un pateikt savam elektorātam: redziet, cik mēs esam labi!

Godājamie kolēģi! Šodien ir vēsturisks brīdis, un neatkarīgi no tā, kuru ievēlēs vai neievēlēs, Latvijā daudz kas mainīsies. Es personīgi balsošu par Andri Bērziņu. Uzskatu, ka viņš ir tautsaimnieks, viņam ir milzīga pieredze tautsaimniecībā. Un, man šķiet, ir jāpadomā par vēl vienu lietu, ne tikai par to, kā mēs varam dzīvot, aizņemoties naudu. Mums ir jādomā, kā mēs naudu varam arī pelnīt. Ir jādomā, kā mēs varam iekarot jaunus tirgus. Un man šķiet, ka tāds prezidents kā Andris Bērziņš...

Sēdes vadītāja. Paldies, Šlesera kungs, jūsu uzstāšanās laiks ir beidzies...

A.Šlesers. ...Latvijai būtu nepieciešams.

Vienu minūti... *(Zālē troksnis. Starpsaucieni: „Lai runā!”)*

Un tieši tāpēc es ceru, ka šodien... Ja kāds vēlas patiesi atbalstīt Valdi Zatleru, lai viņš iet un vada šo valsti, tad viņam būtu jākļūst nevis par prezidentu, bet par Ministru prezidentu. Un būtu jābalso par Andri Bērziņu. Un šis tandēms - Zatlers-Bērziņš -, man šķiet, Latvijai būtu tiešām viens veiksmes stāsts.

Lai veicas gan Valdim Zatleram, gan Andrim Bērziņam!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ivetai Grigulei.

I.Grigule (ZZS frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es esmu viena no tiem 60 jaunajiem deputātiem, un pašā pirmajā Saeimas darbības dienā, dienā, kad mēs devām zvērestu, atbildēdama Latvijas televīzijas žurnālistei uz jautājumu, kā es plānoju strādāt šos četrus gadus, teicu, ka es neļaušos manipulācijām, ka es stāvēšu par to, par ko es esmu pārliecināta, un es vienmēr stāvēšu par to, kas ir tautai labāk, kas ir loģiski pamatots un loģiski izskaidrots. Arī šodien šajā, teiksim, ne vienkāršajā situācijā, šajā - nosacīti - šantāžas atmosfērā man, protams, vieglāk būtu saliekties, bet mana visdziļākā pārliecība - un

par to es arī, tā teikt, iestājos un no tās neatkāpšos - ir tā, ka Andris Bērziņš, mūsu virzītais prezidenta amata kandidāts, ir ļoti cienījams un šinī brīdī Latvijas valstij piemērotākais. Protams, man, Zaļās partijas valdes locekļiem, būtu patīkami, ja vēlēšanās būtu startējis arī jauns, varošs, zinošs... Varētu pat salīdzināt: Latvijas Kenedijs vai Obama... Zaļās partijas līdzpriekšsēdētājs Vējoņa kungs... Bet nu kā ir, tā ir. Un es ļoti labi saprotu Zatlera kunga emocijas, kādas viņš... es ļoti labi saprotu Zatlera kunga emocijas, tīri cilvēcisko uzdrīkstēšanos un drosmi, kādu viņam nācās pārdzīvot, stājoties sestdien tautas priekšā un pieņemot šo... nu, nepavisam neviennozīmīgo lēmumu. Es to tiešām saprotu, jo pati esmu daudzas reizes stājusies pret spiedienu - un ne tikai vienu vien, bet pret daudziem.

Par Andri Bērziņu. Es viņu iepazīnu šeit, Saeimā, un iepazīnu kā cilvēku, kurš vienmēr pieņem lēmumus, vadoties no loģiskiem apsvērumiem, nevis no politiskās konjunktūras, nevis no tā, ka varbūt viņam būtu ērtāk un labāk izskatīties vēlēšanu acīs, paejot malā vai piekrītot. Viņš vienmēr ir stāvējis par savu pozīciju, un viņš to ir pierādījis šajos septiņos mēnešos. Tas nav vienreizējs gadījums, viņš to ir darījis regulāri. Viņš ir demonstrējis stingru mugurkaulu un neatkarību, un es esmu pārliecināta, ka tas tā būs arī turpmāk. Viņš ar savu reālo rīcību vairākkārt ir apliecinājis, ka ir prognozējams un ka viņam var uzticēties, viņš ir nopietns cilvēks un savā dzīvē daudz ko sasniedzis, ar savu darbu apliecinājis, ka vadās tikai no loģiskiem un argumentētiem viedokļiem. Un es uzskatu, ka šajā augstajā amatā šajā ļoti sarežģītajā situācijā ir jāvirza cilvēks, kurš tuvāks Latvijas tautai, kurš ar abām kājām stāv uz Latvijas zemes, kurš ir izglītots tautsaimnieks un ekonomists, kuru nevar apvārdot ar atsevišķu ekonomikas teoriju priekšrocību vai negatīvo ietekmi. Viņš to pārzina un ļoti labi orientējas. Viņu piemānīt nevarēs.

Ko es vēl gribētu teikt? Zaļo un Zemnieku savienība vēl nav sākusī priekšvēlēšanu kampaņu, un tāpēc varbūt mēs neesam tik aktīvi debatētāji, bet es esmu pilnīgi pārliecināta, ka šeit es paužu vairuma domu... mūsu frakcijas deputātu vairuma domu, ka Andris Bērziņš ir godavīrs un tur savu vārdu jebkurā situācijā. Viņš nav manipulējams, un nākamajos četrus gadus tas būs ļoti, ļoti būtiski.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Dzintaram Zaķim.

Dz.Zaķis (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais prezidenta kungs! Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Premjerministra kungs! Kolēģi! Manuprāt, Zatlera kungs ar savu pagājušās nedēļas nogales lēmumu nevis vienkārši radīja lielu troksni uz politiskās skatuves, bet nometa atombumbu. Un tā atombumba tagad ir uzrāvusi gaisā putekļus, ir radušās daudzas dažādas kustības, bet tas, vai visa šā rezultātā kritušie būs tie, ko sabiedrība sagaida, vai ne, ir atkarīgs no ļoti daudziem apstākļiem.

Es mēģināšu paskaidrot tos secinājumus, kas šobrīd, manuprāt, izriet no situācijas, kāda tā ir izveidojusies.

Un pirmais un pats galvenais secinājums ir sekojošs: „Vienotība” nav kļūdījusies, izvirzot Valdi Zatleru atkārtoti balotēties, atkārtoti kandidēt uz ievēlēšanu par prezidentu otrajam termiņam. Es uzskatu: mēs esam rīkojušies pilnīgi pareizi, un labi zinu, ka visi mūsu kolēģi šo lēmumu atbalsta un atbalstīs arī slēgtajā balsojumā, jo, raugi, mūsu viedoklis par tiesiskumu šajā valstī absolūti sakrīt ar Valda Zatlera viedokli. Es domāju, ka šis brīdis ir vēsturisks kaut vai tāpēc vien, ka, iespējams - un tas atkal kārtējo reizi no daudz kā ir atkarīgs -, ka sākas jauns laikmets mūsu politikā. Mūsu politiskajā dzīvē sākas jauns laikmets!

2002.gadā, kā jau kolēģe pieminēja, nāca Einars Repše. Mēs sākām cīņu ar korupciju, bet noasiņojām. Mūsu bija par maz. Mūsu bija maz, mums balsu nepietika, mums bija ļoti liels pretsvars. (*No zāles: „Ej nu ej!”*) Pusotra gada laikā valdība tika sabradāta. Pēc tam varu ņēma tie paši jau Zatlera kunga runā pieminētie oligarhi, un jūs zināt, kas šajā valstī notika. (*No zāles: Nezinām!”*)

Bet, es domāju, ir vēl viens secinājums. Un tas otrs secinājums ir sekojošs: mēs faktiski esam iestājušies Eiropas Savienībā, bet ar šo Valda Zatlera iniciatīvu un soli, ko viņš spēris, mēs pēc būtības paši tuvāk pietuvojāmies Eiropas Savienībai. Eiropas Savienībā tiešā demokrātija, kad sabiedrība lemj par dažādiem procesiem, par dažādiem lēmumiem pati tieši... respektīvi, tiešā demokrātija ir pilnīgi normāla parādība. Tas ir pilnīgi normāli, ka sabiedrība var nolemt par to, vai iepriekšējā Saeima tādā sastāvā, kā tika ievēlēta... vai šī Saeima, kas mēs šobrīd te sēžam, tādā sastāvā, kā tika ievēlēta... vai tā bija pareiza rīcība vai tā bija kļūda... Sabiedrība to nolems, un es esmu pilnīgi pārliecināts, ka sabiedrība ir pietiekami gudra un izdarīs pareizo lēmumu, un rezultātā būs labāk. Sliktāk pilnīgi noteikti nebūs. Būs noteikti labāk!

Starp citu, Eiropas Savienībā ir pilnīgi normāla parādība, ka politiķis ikdienā uzvedas tā, it kā vēlēšanas visu laiku būtu rīt. Politiski vienmēr sargās no lēmumiem un savu ētisko latīņu visbiežāk ir uzlicis tik augstu, lai gadījumā, ja rīt tomēr būtu jāstājas tautas vērtējuma priekšā, šis vērtējums būtu pozitīvs.

Trešā lieta īstenībā, kas nāk man prātā, ir secinājums, ir tās 33 balsis... un īstenībā šis secinājums vairāk attiecas uz sabiedrību, kam es vēlētos pievērst uzmanību... 33 balsis ir stipri par maz, lai pārliecināši varētu realizēt savu politiku.

Un ko mēs šodien dzirdam? Mēs dzirdam „Vienotības” 33 balsu atbalstu Zatlera kungam, ir opozīcijas atbalsts - vienas septiņas balsis, Augusts Brigmanis ir solījis savu balsi, un vēl varbūt kāds no „Saskaņas Centra”, cik es dzirdēju, to savu balsi iedos... Es esmu ārkārtīgi pārsteigts īstenībā par „Saskaņas Centra” rīcību, jo tieši Valdis Zatlers bija tas prezidents, kurš pēc vēlēšanām teica: „„Saskaņas Centram” kā vienas lielas elektorāta daļas pārstāvim būtu jābūt valdībā.” Un šo ziņu mēs no Zatlera kunga dzirdējām visu laiku. Es esmu pārsteigts, klausoties stāstus par brīvajiem balsojumiem, lai gan zinu, ka „Saskaņas Centrā” balsojums nekad nav brīvs, bet vienmēr ir sakārtots. (*Aplausi. Starpsauciens: „Ko tu muldi?!”*) Es esmu pārsteigts. Un būšu vēl vairāk pārsteigts, ja galarezultātā Zatlera kungam balsu nepietiks.

Augsti godājamie Latvijas iedzīvotāji! Rēķinieties ar to, ka nopietnas izmaiņas un nopietnu politiku var realizēt tikai tad, kad vienam spēkam vai līdzīgi domājošiem spēkiem ir pārsvars, ir pārliecinošs pārsvars! Ar 33 balsīm Saeimā ir stipri par maz, lai realizētu pārliecinošu pārsvaru.

Es, kolēģi, aicinu visus tomēr atbalstīt Valdi Zatleru, un es ļoti ceru, ka tomēr tas šodienas balsojums būs pozitīvs.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Kārlim Šadurskim, otro reizi.

K.Šadurskis (frakcija „Vienotība”).

Godātie kolēģi! Daudz pretrunīgu, bet nenoliedzami interesantu viedokļu ir skanējis no šīs tribīnes. Vārdu ekvilibristi (*Smieklī.*)... es atvainojos! Vārdu mākslas lielais meistars Boriss Čilevičs, kurš tūlīt jūs arī izklaidēs ar savu priekšnesumu, pārmeta „Vienotībai” nekonsekvenci pirms četriem gadiem un tagad. Arī dubultmorāli mēdz pārnest tie, kuriem patiesībā nav nevienas.

Jā, pirms četriem gadiem es nebalsoju par Valdi Zatleru. Es nebalsoju tāpēc, ka es viņam neuzticējos, jo es neuzticējos tiem, kas viņu izvirzīja, un tam, kā viņu izvirzīja. Manuprāt, galvenā Valda Zatlera rakstura šķautne, ko viņš ir nodemonstrējis prezidenta amatā, ir spēja būt neatkarīgam savos spriedumos. Un šodien es balsoju par Valdi Zatleru, jo viņš ar savu darbu ir pierādījis, ka viņš ir uzticības cienīgs.

Šodien bija daudz labu citātu. Es savu uzstāšanos arī gribu beigt ar pieredzējuša, tālredzīga politiķa vārdiem. Citēju: „Mēs balsosim par Valdi Zatleru, jo viņš ir cilvēks, kurš arī ir atbildīgs par saviem vārdiem un par saviem darbiem. Cilvēks, kurš nebaidās atzīt savas kļūdas. Latvijai būs vajadzīga viņa drosmē pieņemt lēmumus.” Māris Kučinskis 2007.gada 31.maijā. (*Aplausi. No zāles dep. A.Loskutovs: „Bravo!”*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Borisam Čilevičam, otro reizi.

B.Čilevičs (SC frakcija).

Cienījamie kolēģi! Diemžēl tieši divi pēdējie runātāji ļoti skaidri nodemonstrēja, kādas ir „Vienotības” problēmas. Jūs nevarat iztikt bez aizvainojumiem. Protams, „Saskaņas Centram” ir cits priekšstats par deputātu brīvību. Varbūt tieši tāpēc mēs nekad neapspriedām iespējas izmantot vienas krāsas pildspalvas vai parādīt savus biļetenus citiem kolēģiem. Vienkārši mēs uzticamies saviem kolēģiem - acīmredzot atšķirībā no „Vienotības”.

Un kas mani uztrauc? Redziet, ja jūs gribat kaut ko panākt, jāmeklē saskaņa, jāmeklē kompromiss, jāmeklē sabiedrotie. Tas, ko jūs darāt šobrīd, - jūs cenšaties uzbrukt visiem. Visi ir slikti, tikai „Vienotība” ir tāda balta un pūkaina. Nu nekas jums tur nesanāks!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ilmai Čepānei, otro reizi.

I.Čepāne (frakcija „Vienotība”).

Godātie kolēģi! Es nebūtu runājusi, ja nebūtu šeit bijusi Grigules kundzes uzstāšanās.

Grigules kundze, es neapšaubu jūsu patiesos mērķus, un es nevaru šeit teikt nevienu sliktu vārdu par Andri Bērziņu, kuru - atšķirībā no jums - es pazīstu vismaz 20 gadus. Būdami Augstākajā padomē, mēs abi divi balsojām par Latvijas neatkarību. Taču, Grigules kundze, ja jūs prezentējat Andri Bērziņu kā izglītotu tautsaimnieku - un tas ir jūsu galvenais trumpis! -, tad jums vajadzētu vismaz papētīt, kas ir nostiprināts Satversmē, - kāda ir Valsts prezidenta sūtība, kādas ir Valsts prezidenta galvenās funkcijas Tās ir divas: pirmā - reprezentēt Latvijas valsti, un otra - identificēt galvenās problēmas. Bet pagaidām mēs vēl nedzīvojam prezidentālā valstī. Prezidentam nav tik neierobežotu pilnvaru, kā jūs piedēvējat, - ka nākot tagad tautsaimnieks un šeit ieviesīšot kaut kādu kārtību.

Par „Saskaņas Centru”. Čileviča kungs, tieciet galā ar savām problēmām. Mēs tiksim galā ar savējām.

Un tomēr nobeigumā es patiešām aicinu izšķirties ļoti apdomīgi, par kuru prezidentu balsot. Jo pretējā gadījumā arī... Un vēl es gribētu novēlēt neatkarīgi no tā, kurš no kandidātiem iegūs šo 51 balsi, atcerieties, ka mēs nevaram runāt par savas valsts neatkarību kaut kādā pašlaik patiešām esošā oligarhu gūstā.

Paldies par uzmanību. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Aleksejam Loskutovam.

A.Loskutovs (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Godātais Ministru prezidenta kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Jāsaka, nebiju domājis nākt tribīnē, bet man pārāk daudz, es teiktu, personisku asociāciju, jo man bija gods būt par jūsu iztirzāšanas priekšmetu 2004.gada 27.maijā un 2008.gada 29.jūnijā, kad man bija iespēja uzzināt par sevi daudz ko jaunu, nedzirdētu un patiesībai neatbilstošu. Un mēs varējām toreiz redzēt vienu politisko spēku pozīciju 2004.gadā un pilnīgi pretēju, polāru, pozīciju 2008.gadā.

Un vēl viena asociācija man ir saistīta ar to, ka tāpat kā 2008.gadā arī tagad pie Saeimas durvīm stāv cilvēki. Kaut kā visu laiku mēs runājam par plaisu starp varu un sabiedrību, bet ļoti bieži ignorējam tos cilvēkus, kas pauž savu attieksmi, kas demonstrē, ka Latvijā pilsoniskā sabiedrība veidojas. Atcerēsimies Lietussargu revolūciju, atcerēsimies „traktoru maršu” uz Rīgu!

Par liekulību. Populārs vārds šodien no šīs tribīnes! Man liekas, ka nu šodien mēs redzam liekulības paraugstundu. Četri gadi nav pagājuši, kad Tautas partija un LPP/LC aktīvi, dedzīgi, vienkārši fantastiski dedzīgi, aizstāvēja Valda Zatlera kandidatūru. Pēc četriem gadiem... es pat nezīnu, kas notika, bet... 19.maijā frakcija „Par Labu Latviju” nosauca Valdi Zatlēru kā savu kandidātu, un te pēkšņi divu nedēļu laikā kandidāts, kas bija labs pirms četriem gadiem un kas bija labs pirms divām nedēļām, palika par nederīgu kandidātu.

Un es gribu vēl atgādināt tādu dokumentu, kuru visi deputāti bija saņēmuši kā ceļazīmi, sākot savu darbu Saeimā.

Es gribu atgādināt tos vārdus, kurus katrs deputāts - saprotot vai nesaprotot, ticot tam vai neticot - bija teicis no šīs tribīnes: „Es, uzņemoties Saeimas deputāta amata pienākumus, Latvijas tautas priekšā zvēru būt uzticīgs Latvijai, stiprināt tās suverenitāti un latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu, aizstāvēt Latviju kā neatkarīgu un demokrātisku valsti, savus pienākumus pildīt godprātīgi un pēc labākās apziņas. Es apņēmot ievērot Latvijas Satversmi un likumus.”

Tauta vērtē, cik lielā mērā šie vārdi gājuši caur cilvēka sirdi. Tauta balso, un tauta pauž savu attieksmi vēlēšanās... Kandidāts nevar neuzklausīt tautas viedokli kaut vai pieklājības pēc.

Un man ir vēl viena personiska asociācija. Kad mani virzīja KNAB priekšnieka amatam... es nezinu, kādā zoodārzā tas notika, bet es zinu, ar kā atbalstu tas notika. Un es, izejot no Sēžu zāles, žurnālistiem teicu, ka es, būdams KNAB vadītājs, strādāšu atbilstoši likumiem un savai sirdsapziņai. Es tā arī strādāju. Un, pat neskatoties uz to, ka es biju - nu, teikšu šoreiz jau pēdiņās - „oligarhu ieliktenis”, tauta man noticēja, tauta atbalstīja manu kandidatūru. Es tagad esmu Saeimas zālē, uz kuru mani dedzīgi aicināja nākt Kalvīša kungs. Bet, kā Šlesera kungs pilnīgi pamatoti pateica, Tautas partija un LPP/LC, tautas valodā runājot, tagad ir dziļā opozīcijā.

Un pēdējais. Pirms četriem gadiem es ļoti šaubīgi biju skatījies uz Valda Zatlera personu, ņemot vērā viņa gan izvirzīšanas, gan apstiprināšanas kārtību, un uzdevu sev jautājumu: vai Zatlera kungs būs spējīgs aptvert, ka Valsts prezidenta vara ir tā vara, kas dota tieši viņam? Vai Zatlera kungs atcerēsies, ka tās ir viņa pilnvaras, nevis to cilvēku pilnvaras, kas viņu izvirzīja amatā un nodrošināja iecelšanu?

Un pēdējais, ko es gribu nocītēt... arī no Satversmes. Valsts prezidents bija teicis: „Es zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darīšu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās iedzīvotāju labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas.”

Šodien mums visiem šeit visas Latvijas tautas priekšā jānovērtē, vai Valsts prezidents ir izpildījis savu svinīgo solījumu.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds Latvijas Republikas ārlietu ministram Ģirtam Valdim Kristovskim.

Ģ.V.Kristovskis (ārlietu ministrs).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Ļoti cienījamais, augsti godātais Zatlera kungs, Valsts prezidenta kungs!

Šeit, zālē, tika izteikti pārmetumi „Vienotības” deputātiem par to, ka pirms četriem gadiem dažiem no viņiem varbūt ir bijis cits ieskats par to, vai Valdis Zatlers varētu būt cienīgs Valsts prezidenta amata kandidāts un, protams, Valsts prezidents.

Jāteic, ka pirms četriem gadiem arī man televīzijā uzdeva šo jautājumu, un es atbildēju, ka Zatlera kungs ir talantīgs cilvēks un ka viņš spēs sevi apliecināt šajā amatā, ka viņš noteikti izaugs, neskatoties uz to, ka viņš nāk no citas jomas, kurā varētu būt politiskās pieredzes trūkums.

Šodien, stāvēdams šeit priekšā, es gribu apliecināt to, ka Zatlera kungs ir attaisnojies vai pat pārspējis uz viņu liktās cerības. Paldies jums, Zatlera kungs, par to. Jūs esat valstsvīrs, jūs esat cienīgi pildījis savus amata pienākumus. Es gribu teikt to, ka tieši jūsu pēdējais - amata pienākumus pildot, veiktais - pienākums pret valsti un tautu ir izcils jūsu darba apliecinājums.

Mūsu valstī dažkārt ir izskanējušas bažas par to, ka mūsu Valsts prezidents ir bijis aktīvs iekšpolitikā, bet ne tik pazīstams ārpolitiski.

Cienījamie Saeimas deputāti! Es domāju, ka Zatlers ir ar savu vīrišķību, ar savu izšķirīgo rīcību atstājis paliekošas pēdas ne tikai mūsu valsts, bet arī starptautiskās demokrātijas, tiesiskuma vēsturē. Es domāju, ka mūsu Valsts prezidents savā otrajā prezidentūras darba ciklā... es ticu, ka jums, visiem klātesošajiem, pietiks spēka dot Zatlera kungam šo otro iespēju, un tāpat, guvis šo otro iespēju, mūsu Valsts prezidents starptautiski būs cienījams, atzīts valstsvīrs un daudzi gribēs viņam līdzināties.

Līdz ar to šodienas balsojums patiesībā ir ne tikai par Zatleru, tas ir arī par mūsu valsts stabilitāti, par mūsu demokrātijas briedumu, un tas ir starptautiski svarīgs vēstījums, un šajā laikā tas ir nepieciešams vairāk nekā jebkad agrāk.

Zatlera kungs, lai jums veicas! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Ivetai Grigulei, otro reizi.

I.Grigule (ZZS frakcija).

No šīs tribīnes runājot, es nekad neesmu centusies kādu no kolēģiem uzrunāt personīgi. Tas laikam manis pa septiņiem mēnešiem vēl neapgūtais Saeimas netikums. Bet, ja jau mani uzrunā, tad nu es uzskatu, ka man nākas arī atbildēt.

Man gribas aicināt tomēr kolēģus paskatīties plašāk, jo šeit nereti mūs aicina vērtēt likumu pēc gara, nevis burta, Satversmi pēc gara, nevis burta. Satversmē ir rakstīts, ka Valsts prezidenta uzdevums ir sekmēt tautas un valsts labklājību. Mums ir vajadzīgs prezidents tautai, prezidents Latvijai. Es domāju, ārpolitiski prezentēt valsti varētu arī Čepānes kundze, bet vadīt viņa to nevarētu.

Paldies. (*No zāles: „Ļoti labi! Izcili!”*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Mārim Kučinskim.

M.Kučinskis (PLL frakcija).

Cienījamie prezidenti, eksprezidenti, nākamais prezident! Ministru prezidenta kungs! Priekšsēdētājas kundze! Prezidij!

Es, protams, nebiju šodien domājis nākt un runāt, bet, dzirdot citātus, kurus manis cienītais Šadurska kungs nolāsīja, es šobrīd stāvu šeit, lai pateiktu, ka es no tā, ko esmu teicis par Valda Zatlera izlēmību, par drosmi, arī šobrīd neatkāpjos. Jo tad, kad mēs pirms četriem gadiem viņu vēlējām, ārā bija ļoti liela daļa to pašu cilvēku, kuri ir šodien; runas bija tādas pašas, un mēs toreiz runājām par to, ka Valdis Zatlers bija labs ķirurgs, kas spēja pieņemt lēmumus, ka viņš ir... ka viņam parādā ir ļoti daudzi cilvēki un ka viņš to var izdarīt - pieņemt lēmumus.

Arī pagājušajā nedēļā es vēl domāju tāpat un domāju īstenībā arī šobrīd, bet tajā brīdī piektdien, kad tika paziņots, ka sestdienas vakarā būs paziņojums, es par simts procentiem jau biju pārliecināts, ka Valdis Zatlers pieņems šo lēmumu, jo viņš ir izlēmīgs. Un viņš to arī darīja.

Šodien mēs vēlam prezidentu, un mēs esam iegājuši priekšvēlēšanu cīņā. Mēs runājam par to... par vērtībām, un daudz kam no tā, ko Zatlera kungs savā paziņojumā teica par to tīrību, par to, kādai vajadzētu būt politikai, nevar nepiekrīst. Tā daudzas lietas ir... Tajā pašā laikā neviens jau nav vēl teicis par tiem kredītprocents, ko Latvijas valsts, iespējams, zaudēs, tāpēc ka kritīsies kredītreitings; par to, ka piecus gadus... piecus mēnešus mēs šobrīd ieiesim šajā populismā, kas jau acīmredzot nākamajā reizē izskanēs... Un tad man liekas, ka tas, kā pietrūkst gan šodien, gan viss... man ir vienkārši žēl, ka tik daudz cilvēku... ka mēs nevaram tomēr stāvēt pāri tām visām kašķu vērtībām, tiem apvainojumiem, tādām runām par to, kas ir vai kā nav, būt... paskatīties drusciņ no augšas... Un man vienkārši... Es gribu izteikt savu cilvēcisko tādu sajūtu, ka mana karstākā vēlēšanās šodien būtu, lai man būtu iespēja balsot, piemēram, par Vairu Vīķi-Freibergu.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Dzintaram Rasnačam, otro reizi.

Dz.Rasnačs (VL-TB/LNNK frakcija).

Godātie kolēģi! Šīs divas minūtes es izmantošu, vienkārši lai paustu savu viedokli.

Te izvērās debātes par to, kādas profesijas cilvēks būtu piemērotāks Valsts prezidenta amatam. Nu, zini, skatoties pēc Latvijas vēstures, protams, vispiemērotākā būtu jurista profesija. Gan Jānis Čakste, gan Gustavs Zemgals, gan Alberts Kviesis bija juristi - un pieredzējuši juristi. Taču neviens no šīs tribīnes nesaka, ka noteikti jābūt juristam. Bet es pilnīgi piekrītu Čepānes kundzes viedoklim - Grigules kundzei nevajadzētu par to apvainoties -, ka Satversmē tiešām Valsts prezidenta funkcijas ir absolūti minimālas attiecībā uz jautājumiem, kas skar nodokļus, budžetu. Tāpat tautas nobalsošanai nav nododami jautājumi par budžetu. Tā ir parlamenta ekskluzīva kompetence! Un te jau tā parlamentārisma... šī parlamentārisma prioritāte izceļas.

Cienījamās kolēģes un godātie kolēģi! Es aicinātu tomēr nākamnedēļ tādā gadījumā atbalstīt priekšlikumus... nacionālās apvienības iesniegtos Satversmes grozījumus par tautas vēlētu prezidentu. Es aicinātu atbalstīt arī šo likumprojektu paketi, kas pavada Satversmes grozījumus par tautas vēlētu prezidentu... (*Zāles starpsaucieni.*)

Sēdes vadītāja. Rasnača kungs, mēs runājam ne par likumprojektiem šodien!

Dz.Rasnačs. ...jo tieši, ja mēs runājam par tautas vēlētu prezidentu, tad zināmā mērā Grigules kundzei - zināmā mērā! - ir taisnība, bet šodien mēs runājam par parlamentāru valsti un par parlamenta vēlētu Valsts prezidentu. Tā ka es aicinu vēlreiz atbalstīt esošo Valsts prezidentu otrajam termiņam un aicinu tomēr sabiedrībai skaidrot patiesību par to, kas ir rakstīts mūsu Satversmē, un šobrīd tiešām nedalīt pēc profesionālās piederības pretendentu atbilstību.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J.Vucāns (ZZS frakcija).

Godātie kolēģi! Godātie Valsts prezidenta amata kandidāti! Es centīšos savā runā būt pietiekami īss, jo lielu daļu no tā, ko es gribēju teikt, jau pateica mana kolēģe Iveta Grigule, un es tam pievienojos, neskatoties uz tām iebildēm, kas izskanēja no deputātes Ilmas Čepānes kundzes puses.

Es aicinu jūs, kolēģi, šajā Valsts prezidenta vēlēšanu procesā izturēties ar pilnu atbildību pret mūsu valsts kā patiesi neatkarīgas valsts nākotni - bez populisma, kas ir saistīts ar eventuāli priekšā stāvošajām Saeimas vēlēšanām.

Un tagad par manu nostāju un par to, kāpēc es atbalstu Andra Bērziņa kandidatūru. Es sev un arī saviem vēlētājiem esmu solījis, ka iestāšos par sistemātisku, prognozējamu, no resursu un arī no nacionālo interešu viedokļa izsvērtu valsts pārvaldes politiku, ar to saprotot gan Saeimas institūciju, gan Valsts prezidenta institūciju, gan visu, kas ir šajā sistēmā. Es saprotu, ka šis valsts pārvaldes institūcijas darbs, sistemātiskais darbs, ir saistīts ar ļoti rūpīgu, sūru, grūtu ikdienas darbu, bet, ja mēs gribam būt patiesi atbildīgi mūsu vēlētāju priekšā, tad mums ir jābūt gataviem šādam grūtam darbam.

Es esmu pret kampaņveidīgu, pseidorevolucionāru, uz saukļiem, ultimātiem un puspatiesībām balstītu valsts pārvaldes politiku. Es ilgstoši pazīstu Valsts prezidenta amata kandidātu Andri Bērziņu, un es viņu pazīstu kā atbildīgu cilvēku, kura rīcība vienmēr ir bijusi balstīta viņa intelektā, viņa sirdssiltumā, viņa latvietībā un vienlīdz viņa ļoti korektā attieksmē pret citām Latvijā dzīvojošām tautībām. Un tāpēc es balsošu „par” viņu šajās vēlēšanās un aicinu to darīt arī tos, kuri savu izvēli vēl nav izdarījuši.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Rihardam Eigimam.

R.Eigims (ZZS frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es arī esmu tāds deputāts, kas... kā tagad teica mani kolēģi, esmu jaunais deputāts šajā Saeimā. Jūs zināt, mēs šodien ļoti ilgi runājam par prezidenta amata kandidātu, bet nerunājam par cilvēkiem. Es tagad biju Latgalē un runāju ar cilvēkiem, un viņi man teica, ka man vajag nākt šajā tribīnē un uzdot divus jautājumus prezidenta kungam, un to es tagad daru - uzdošu jautājumus tagad.

Prezidenta kungs, šodien atbildiet uz šādiem jautājumiem.

Pirmais jautājums. Kāpēc jūs divus gadus atpakaļ neizdarījāt ar Saeimu tā, kā jūs izdarāt tagad?

Otrs jautājums. Jūs tagad runājat par oligarhiem. Tad nu jautājums tāds: vai divus gadus atpakaļ bija tādi oligarhi vai nebija? Kas mainījies?

Man jums ir lūgums. Pagaidām, kad mēs vēl nebalsojam par prezidentu, varbūt jūs šodien šeit, šajā tribīnē, atbildiet uz tādiem jautājumiem. Atbildiet ne mums, deputātiem. Man ir prasījums: atbildiet tiem cilvēkiem... kā es teicu, parastiem cilvēkiem.

Paldies jums.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Pirms mēs turpinām debates, ir saņemts piecu **deputātu** - Smiltēna, Zaķa, Brigmaņa, Dronkas un Zīda -**iesniegums ar lūgumu turpināt sēdi bez pārtraukuma līdz balsojuma uzsākšanai par Latvijas Republikas Valsts prezidentu**. Vai deputāti piekrīt? (*No zāles: „Jā!”*) Deputāti piekrīt.

Tad turpināsim debates.

Vārds deputātam Klāvam Olšteinam...

(*No zāles: „Balsot!”* *No zāles dep. J.Urbanovičs: „Zaķi, kāpēc jūs tur diktējat, kā balsot?!”*) Balsot? Lūdzu zvanu! Balsosim, lai turpinātu Saeimas sēdi bez pārtraukuma līdz balsojuma uzsākšanai par Latvijas Republikas Valsts prezidentu! Lūdzu balsošanas režīmu! [Lūdzu rezultātu!](#) Lūdzu rezultātu! Par - 90, pret - 3, atturas - nav. Tātad lēmums pieņemts. Sēde tiek turpināta bez pārtraukuma līdz balsošanas uzsākšanai.

Vārds deputātam Klāvam Olšteinam.

K.Olšteins (frakcija „Vienotība”).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātais Ministru prezidenta kungs! Cienījamie kolēģi!

Prezidenta kungs! Klausoties jūsu uzrunu tautai, kas tika vēstīta iepriekšējās nedēļas sestdienā, manas personīgās sajūtas bija visai divējādas.

Sākotnēji neticēju tam, ka jūs izlemsiet spert valstij tik nozīmīgu soli un rosināt referendumu par Saeimas atlaišanu... es neticēju, ka jūs to izdarīsiet. Jūs to izdarījāt!

Pēc tam manas sajūtas kā Saeimas deputātam, kuru pēc būtības jūs esat atlaidis no darba, bija niknas. Es biju nikns uz jums par to, ka jūs bijāt man laupījis vēl vismaz trīs gadu darbu parlamentā. Pārdomājot un noklausoties līdz galam, prezidenta kungs, jūsu paziņojumu, es sapratu, ka esmu kļūdījies. Es sapratu to, ka jūsu paziņojums pēc būtības ir vēsturisks mirklis mūsu valstij un iespēja... iespēja, kuru mēs varam izmantot, lai valsts izdarītu milzīgu pagrieziena punktu šodien.

Es pie sevis domāju: „Ko es varu dot Latvijai, nevis ko Latvija vai valsts var dot man?” Protams, ka valsts labklājība, ekonomiskā attīstība, pensijas, sociālie pabalsti ir tā rītdiena, kas ir jānodrošina mūsu valstī.

Tomēr, cienījamie kolēģi, mūsu darba devējs ir mūsu cilvēki, sabiedrība, kas dzīvo mums visapkārt, mums līdzās. Šeit mēs esam tikai simts tautas vēlēti pārstāvji.

Es gribu apliecināt, prezidenta kungs, ka es balsošu „par” jums šajās vēlēšanās.

Ja, cienījamie kolēģi, mēs visi kopā neievēlēsime prezidentu... valstsvīru šodien par prezidentu, tad es būšu spiests pamest šo ēku līdz ar viņu. Es būšu spiests aicināt cilvēkus, jaunus cilvēkus, iesaistīties politikā, pievienoties „Vienotībai”, turpināt darbu... turpināt to milzīgo darbu, lai mūsu valsts būtu labklājīga.

Ja par Valsts prezidentu mēs, kolēģi, neievēlam Valdi Zatleru, es, Saeimas deputāts Klāvs Olšteins, esmu gatavs nolikt Saeimas deputāta mandātu šodien un sekot prezidentam (*No zāles: „Uz kurieni?”*), lai tautā radītu otru, trešo vai kuro pēc kārtas atmodu, lai cilvēkiem, jauniem cilvēkiem, liktu noticēt, ka šodien ir mūsu iespēja izdarīt milzīgu pagrieziena punktu.

Paldies jums, prezidenta kungs! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds Staņislavam Šķesteram.

S.Šķesters (ZZS frakcija).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Cienījamā priekšsēdētājas kundze!

Sēdes vadītāja. Kolēģi, lūdzu, izbeidziet sarunāties! It sevišķi kolēģi no „Vienotības”... Loskutova kungs un pārējie, varbūt var tomēr sekot līdzī debatēm? Jūs nobalsojāt par to, ka mēs strādājam bez pārtraukuma, un tad nu, lūdzu, to kārtību arī ievērojiet!

S.Šķesters. Jā, paldies.

Kas tad ir noticis valstī pēc 28.maija, pēc Valsts prezidenta uzrunas tautai? Es teicu - tautai, jo faktiski uzruna jau mums, Saeimas deputātiem, vispār netika teikta.

Es ļoti nožēloju to, ka pagājušajā Saeimā mēs, skatot Satversmes grozījumus, tomēr nepieskārāmies jautājumam par šo Valsts prezidenta iespēju atlaist parlamentu -

48.pantam. Diemžēl šī norma nav noregulēta, šīs lietas nav sakārtotas, un tādā veidā mēs šodien esam tādā zināmā strupceļā.

Vai tad pirms 10.Saeimas vēlēšanām Valsts prezidents nezināja par ietekmīgu cilvēku, turīgu cilvēku, ietekmi uz Latvijas politiku? Vai tad tiešām šis ir jaunums, ka ir mums turīgi cilvēki un, kā te teica kolēģi, ir sveši un savējie kapitālisti jeb... nu, turīgi cilvēki?

Tā tad savējie - tie ir slikti, bet svešie, kas nāks, - tie būs labie un tie visu izdarīs, un nenotiks nekādas domstarpības vai cilvēku zināma veida izmantošana.

Tikai sešus mēnešus ir darbojušies jaunā Saeima - 10.Saeima -, kur nomainījušies aptuveni 60 procenti deputātu, kuriem pat nebija dota tā īsti iespēja normāli sākt strādāt, lai izpildītu dotos solījumus, jo tagad ir pieņemts šāds lēmums, ka šis parlaments nav rīcībspējīgs, ka nav spējīgs tālāk turpināt darbu un ka ir jātaisa jaunas vēlēšanas, jātērē miljoni, lai atkal kaut ko pierādītu vai, teiksim, pierādītu prezidenta iegribu kaut kādu izpildi.

Uz gadu praktiski ar šo lēmumu tiek apturēta valsts stabilizācijas programma, attīstība, investīciju piesaistes iespējas, arī starptautiskā valsts reputācija.

Vakar, tiekoties ar uzņēmējiem, bija redzams, ka viņi bija „sašauti” par šo lēmumu. Viņi teica, ka faktiski viņi nezina, ko tālāk darīt, kāda būs atkal turpmākā rīcība, kas notiks un kā valsts tālāk attīstīsies.

Sākumā es atbalstīju Zatlera kunga izvirzīšanu un atbalstīju viņa, teiksim, pārvēlēšanu šajā amatā, bet tad, kad es izdzirdēju, ka... būdams katolis, latgalietis... ka viendzimuma laulības legalizācija likumdošanas ceļā tiks zināmā veidā akceptēta, tad es sapratu, ka man pa ceļam nav ar šiem cilvēkiem. (*Starpsaucieni, troksnis zālē.*)

Es domāju, daudziem ticīgajiem, kristīgajiem cilvēkiem tomēr šī pieeja nav pieņemama.

Kā tiešām ļoti pozitīvu es atzīmēju Zatlera kunga runā to konstatējumu, to atzinumu, ka Latgale ir diskriminizēta... diskriminēta, ka tiešām Latgale, šis reģions, un varbūt arī pārējie reģioni, Vidzeme un citi, šajā kopējā valsts politikā netiek atbalstīti un šiem reģioniem vajag piešķirt īpašu uzmanību. Tā doma ir ļoti laba lieta, un tas tiešām tā ir, ka šie reģioni tiek apdalīti. Bet ko mēs esam izdarījuši, lai šie reģioni tiešām attīstītos un būtu tiem pieejamas šīs investīcijas? Es domāju, ka valdība un arī parlaments ir darījuši to, lai vismaz mēģinātu izlīdzināt šo netaisnību. Tāpēc šodien nozīmi slavīnāt kādu no kandidātiem es te neredzu, bet tomēr es uzskatu un esmu pārliecināts, ka mūsu izvirzītais prezidenta amata kandidāts Andris Bērziņš būs tas cilvēks, kas tomēr rūpēsies par mūsu cilvēku labklājību un labāku dzīvi ne tikai Rīgā, bet arī visos reģionos, jo viņš ir cilvēks, kas nāk no Vidzemes reģiona, viņam ir sava saimniecība, viņš zina lauku cilvēku likteņus un dzīvi. Un tāpēc tas cilvēks, kurš ir pats paņēmis lāpstu rokās un pats ir darījis daudzas lietas, zinās arī to, kā tālāk rīkoties un strādāt citu cilvēku, valsts labā. Viņš ir īsts tautsaimnieks, finansists arī. Politikā viņš parādījās 90.gadu sākumā un tiešām atdeva savu balsi par Latvijas neatkarību. Tas vien liecina par to, ka šis cilvēks ir īsts Latvijas patriots. Un tāpēc viņš varbūt nemīl daudz runāt, bet gan dara, lai realizētu savus mērķus un, es domāju, arī kopīgos mūsu valsts mērķus.

Tātad es balsoju „par” Andri Bērziņu un lūdzu arī jūs atbalstīt viņu.

Paldies. (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Mārim Dzelzskalam. Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Dzelzskalam!

M.Dzelzskals (ZZS frakcija).

Cienījamie klātesošie! Prezidenta kungs! Saeimas priekšsēdētāja! Es dzirdēju Klāva Olšteina teiktajā pieminam pensionārus. Un šajā sakarā man noteikti ir jāpasaka tas, ka, manuprāt, diezgan lieli līdzekļi tiks tērēti visam šim pasākumam. Es pieļauju, ka tie varētu būt vairāk nekā 10 miljoni uz visiem referendumiem, tajā skaitā uz atkārtotām vēlēšanām. Un es ļoti ceru, ka tas atkal nebūs uz pensionāru vai uz personu ar invaliditāti rēķina, vai uz kādu citu sociālajam riskam pakļauto grupu rēķina, jo tieši „maizes naudai” - 8 latiem -, par ko bija ļoti lielas debates Saeimā, aptuveni 11 miljonu latu pietrūkst.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D.Reizniece-Ozola (ZZS frakcija).

Cienītais prezidenta kungs! Kolēģi! Mana runa būs patētiska, bet no sirds. Džefersons teica, ka viens vīrs ar drosmi ir vairākums. To mēs labi redzējām: dienā, kad prezidents veica drosmīgu gājieni, tauta seko.

Bet man ir vēlējums. Prezidenta kungs, ja jums būs tas gods turpināt valsti vadīt nākamajos četrus gadus... Tas pats arī Bērziņa kungam: ja jums būs tas gods valsti vadīt nākamajos četrus gadus, tad atcerieties, ka drosmē nedrīkst būt kā papardes zieds, kurš uzzied, aplaimo, piepilda šinī gadījumā arī tautas vēlēšanos, bet to dara tikai vienreiz gadā.

Dievs, svētī Latviju! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Tātad saskaņā ar Kārtības rulli mums ir jāuzsāk balsojums. Balsojums ir slēgts, ar vēlēšanu zīmēm.

Pirms mēs uzsākam balsojumu, lūdzu visus vēl palikt vietā un noklausīties Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētāja Ingmāra Līdakas informāciju.

I.Līdaka (ZZS frakcija).

Cienījamie kolēģi! Tātad šī būs mazliet citādāka balsošanas procedūra, kas noteikta jau no 2003.gada, par kārtību, kādā vēlams Valsts prezidents.

Tātad Mazajā zālē, kur parasti tiek saņemti biļeteni, varēs atrasties tikai viens balsotājs, līdz ar to procedūra būs garāka. Tātad balsošanas procedūra ir sekojoša: pa vienam deputāti tiek aicināti Mazajā zālē, kur tiek saņemti vēlēšanu biļeteni un aploksnēs. Balsošanas kabīnē deputāts izdara izvēli, ieliek vēlēšanu zīmi aploksnē un to aizlīmē. Aizlīmēto vēlēšanu aploksni deputāts pašrocīgi iemet vēlēšanu kastē, kas atradīsies šeit, Sēžu zālē... *(No zāles dep. J.Urbanovičs: „Pie „Saskaņas Centra”!”)* Jā, tieši pie „Saskaņas Centra”... *(Smiekli zālē.)*

Atgādināšu, lai būtu pēc iespējas mazāk nederīgo biļetenu, ka par derīgiem tiks uzskatīti tie biļeteni, kur būs atzīmes pretī abiem kandidātiem, tātad pretī vienam - „par”, pretī otram - „pret”. Tātad abas atzīmes. Par derīgiem tiks uzskatīti arī biļeteni, kuros būs balsojums „pret” abiem kandidātiem. Ja biļetenā būs balsots „par” abiem vai tas vispār būs neaizpildīts, biļetens tiks atzīts par nederīgu.

Es ļoti ceru, ka mēs visi vienādi sapratīsim, kas Satversmē ir tomēr domāts ar terminu „aizklātā balsošana” un nedalīsim likumu burtā un garā. Ka burts un gars būs vienots.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Tātad Balsu skaitīšanas komisija aiziet gatavoties darbam. Lūdzu, sekojiet līdzī. Atpakaļ zālē, kad būs rezultātu paziņošana, jūs tiksiet aicināti ar zvanu.

I.Līdaka. Biļetena aizpildīšanas un balsošanas kārtība. Biļetens tiek aizpildīts balsošanas kabīnē. Balsošanas kabīnē tas tiek aizpildīts un ievietots aploksnē. Aploksne tiek aizlīmēta un pēc tam ievietota šajā te urnā. Īpaši to saku kolēģiem, kuri nupat atzinās, ka viņiem esot klaustrofobija, tātad paniskas bailes atrasties slēgtā telpā.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja

Solvita Āboltiņa.

Sēdes vadītāja. Turpināsim Saeimas 2.jūnija sēdi!

Balsu skaitītāju vārdā - deputāts Ingmārs Līdaka.

I.Līdaka (ZZS frakcija).

Cienījamie klātesošie! Saeimas balsu skaitītāju sēdes protokols Nr.12 par balsošanas rezultātiem, ievēlot Latvijas Valsts prezidentu 2011.gada 2.jūnijā, Rīgā, Saeimas namā, vēlēšanu zīme Nr.10.

Kopumā izgatavotas 120 vēlēšanu zīmes.

Deputātiem izsniegtas 99 vēlēšanu zīmes.

Sabojātu un nomainītu - nav.

Dzēsta atlikusī 21 vēlēšanu zīme.

No vēlēšanu kastes izņemtas 99 vēlēšanu zīmes.

Par derīgām atzītas 98 vēlēšanu zīmes.

Par nederīgu atzīta 1 vēlēšanu zīme.

Pret visiem kandidātiem balsots 5 vēlēšanu zīmēs.

Par kandidātiem [nodotās balsis sadalījušās šādi:](#)

Valdis Zatlers - „par” - 43, „pret” - 55,

Andris Bērziņš - „par” - 50, „pret” - 48.

Saskaņā ar Saeimas Kārtības ruļļa 26.pantu par prezidentu nav ievēlēts neviens no kandidātiem. Atgādināšu: nav saņemta 51 pozitīva balss.

Gatavojieties nākamajai vēlēšanu kārtai!

Sēdes vadītāja. Tātad balsu skaitītāji gatavojas nākamajai vēlēšanu kārtai. Nākamajā vēlēšanu kārtā ir vēlreiz jābalso par abiem kandidātiem. Tātad atpakaļ atgriezīsimies atkal ar zvanu.

Vārds **paziņojumam** deputātei Inai Druvieteī.

I.Druviete (frakcija „Vienotība”).

Izglītības, kultūras un zinātnes komisija! Lūdzu, lūdzu, pirms balsošanas uz sēdi Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas telpās. Burunova kungs, Fjodorova kungs, Kabanova kungs, Dzintara kungs, Kučinska kungs un pārējie...

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja

Solvita Āboltiņa.

Sēdes vadītāja. Balsu skaitītāju vārdā - deputāts Ingmārs Līdaka.

I.Līdaka (ZZS frakcija).

Paldies.

Saeimas balsu skaitītāju sēdes protokols Nr.13 par balsošanas rezultātiem, ievēlot Latvijas Valsts prezidentu 2011.gada 2.jūnijā, Rīgā, Saeimas namā, vēlēšanu zīme Nr.11.

Kopumā izgatavotas 120 vēlēšanu zīmes.

Deputātiem izsniegtas 99 vēlēšanu zīmes.

Sabojātu un nomainītu - nav.

Dzēsta atlikusī 21 vēlēšanu zīme.

No vēlēšanu kastes izņemtas 99 vēlēšanu zīmes.

Par derīgām atzītas 97 vēlēšanu zīmes.

Par nederīgām atzītas 2 vēlēšanu zīmes.

Pret visiem kandidātiem balsots 3 vēlēšanu zīmēs.

[Nodoto balsu sadalījums ir sekojošs:](#)

Valdis Zatlers - „par” - 41, „pret” - 56 balsis,

Andris Bērziņš - „par” - 53, „pret” - 44 balsis.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 26.pantu par Latvijas Valsts prezidentu ievēlēts Andris Bērziņš.

Apsveicam! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Saeimas vārdā apsveicu jaunievēlēto Valsts prezidentu! (*Aplausi.*)

Vārds jaunievēlētajam Saeimas prezidentam Andrim Bērziņam... Latvijas Valsts prezidentam, es atvainojos!

A.Bērziņš (jaunievēlētais Valsts prezidents).

Es pilnīgi balsi pazaudējis - aiz uztraukuma acīmredzot...

Paldies par man izrādīto godu un uzticību! Manā mūžā jūs esat bijusi... šī komanda - visintelektuālākā, vispretrunīgākā, ar ļoti dažādiem viedokļiem, bet vienā virzienā

ejoša. Tikai ar jūsu palīdzību šajā īsajā laikā, šajos septiņos mēnešos, es spēju izaugt tik tālu, lai uzdrošinātos uz šādu soli.

Lai piedod man visi, ja es kādam kaut ko neizdarīju, kā viņam likās pareizi! Bet visus jūs es jutu kā cilvēkus, neatkarīgi no tā, par ko jūs balsojāt. Jūs man devāt vienmēr skaidru padomu, un es ceru, ka turpmākajā laikā mēs varēsim vēl daudzas labas lietas kopā izdarīt.

Paldies jums visiem! (*Aplausi.*)

Sēdes vadītāja. Mums vēl ir neizskatīti jautājumi, bet Saeimas Prezidijs ir saņēmis piecu **deputātu** - Smiltēna, Brigmaņa, Dronkas, Zīda un Rozīša - **iesniegumu ar lūgumu izsludināt Saeimas 2.jūnija sēdē pārtraukumu līdz 2011.gada 9.jūnija pulksten 9.00**. Vai deputātiem ir iebildumi? Deputātiem iebildumu nav. Līdz ar to tiek izsludināts pārtraukums līdz nākamās ceturtdienas pulksten 9.00.

Paldies.

Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu rezultātu!

Paldies.

Vārds Saeimas sekretāra biedram Dzintaram Rasnačam reģistrācijas rezultātu nolasīšanai.

Dz.Rasnačs (10.Saeimas sekretāra biedrs).

Godātie kolēģi! Nav reģistrējušies četri deputāti: Andris Bērziņš no Vidzemes, kurš jau ir ievēlēts... Es atgādinu, ka deputāta pilnvaras saglabājas. Iveta Grigule, Rasma Kārklīņa... ir uz vietas. Un Mihails Zemļinskis.

Sēdes vadītāja. Līdz ar to pārtraukums līdz nākamās ceturtdienas, 9.jūnija, pulksten 9.00.

Paldies.

**Latvijas Republikas 10.Saeimas
ārkārtas sesijas trešā (svinīgā) sēde
2011.gada 8.jūlijā**

Sēdi vada Latvijas Republikas 10.Saeimas priekšsēdētāja
Solvita Āboltiņa.

<http://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/70>

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Ekselences! Dāmas un kungi! Saeimas svinīgo sēdi pasludinu par atklātu.

Saeimas šodienas sēdes darba kārtībā – Valsts prezidenta svinīgais solījums.

Satversmes 40.pants nosaka, ka Valsts prezidents, uzņemoties amata pienākumus, Saeimas sēdē dod svinīgo solījumu.

Es aicinu par Valsts prezidentu ievēlēto Andri Bērziņu dot svinīgo solījumu.

A.Bērziņš (Valsts prezidents).

Es, Andris Bērziņš, zvēru, ka viss mans darbs būs veltīts Latvijas tautas labumam. Es darīšu visu, kas stāvēs manos spēkos, lai sekmētu Latvijas valsts un tās tautas labklājību. Es turēšu svētus un ievērošu Latvijas Satversmi un valsts likumus. Pret visiem es izturēšos taisni un savus pienākumus izpildīšu pēc labākās apziņas.

Sēdes vadītāja. Godātais Valsts prezidenta kungs! Lūdzu, parakstiet svinīgā solījuma tekstu!

Valsts prezidenta svinīgā solījuma teksts tiks nodots glabāšanai arhīvā.

Godātais Valsts prezidenta kungs! Lūdzu, ieņemiet Valsts prezidenta vietu Saeimas zālē!

(Tiek atskaņota Latvijas Republikas valsts himna.)

Sēdes vadītāja. Godātais prezidenta kungs! Aicinu jūs teikt uzrunu.

A.Bērziņš (Valsts prezidents).

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze!

Ekselences!

Cienījamās dāmas, godātie kungi!

Valsts prezidenta svinīgajā solījumā es zvērēju, ka visus spēkus veltīšu tautas labumam un labklājībai. Es apsolu galvenās rūpes veltīt tam, lai ikviens iedzīvotājs atgūtu ticību savai valstij un sev pašam. Labas pārmaiņas valstī mēs varam sasniegt tikai vispirms mainot sevi un savu domāšanu, balstoties uz to labo, kas ir mums apkārt.

Darbs ir visa pamats, un es esmu pārliecināts, ka Latvija var sasniegt pārticību un labu dzīvi ar perspektīvu nākotni, lai arī cik zema šodien ir mūsu starta pozīcija. Mana pārliecība ir, ka taisnīgums prasa, lai turpmāk pieņemtie ekonomiskie lēmumi veicinātu valsts attīstību, samazinātu mūsu reģionālās atšķirības, radītu vidi, kur cilvēkiem gribētos dzīvot, strādāt un mācīties.

Nav pieļaujama cilvēku šķirošana pēc tautības, reliģijas un uzskatiem. Prezidenta uzdevums ir apvienot sabiedrību, un tā būs viena no manām darba prioritātēm.

Šodien tautas skaitītāji nespēj Latvijā atrast pat divus miljonus cilvēku, jo daudzi pret savu gribu ir bijuši spiesti doties svešumā, tāpēc mums ir jādomā par to, kas šeit dzīvos jau vienas – tuvākās – paaudzes jeb tuvāko divdesmit gadu laikā, un mūsu

uzdevums ir atvest viņus atpakaļ mājās. To nevar panākt tikai ar uzmundrinošām runām, tādēļ galveno uzmanību esmu nolēmis veltīt valsts ekonomiskās situācijas uzlabošanai.

Ja man kāds teiks, ka tie ir Ministru kabineta uzdevumi un prezidents Latvijā ir tikai tēls un simbols, es pierādīšu, ka ar manā rīcībā esošajiem varas instrumentiem valsts labā var izdarīt daudz. Ceru un ticu, ka mani šajā darbā atbalstīs lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju un mums pietiks spēka un apņēmības veicināt tiesiskumu un labas pārvaldības stiprināšanu valstī.

Mūsu draugiem un sabiedrotajiem ārvalstīs varu nelokāmi apliecināt, ka Latvija turpinās līdzšinējo politisko kursu, joprojām būs uzticīgs partneris un turpinās pildīt visas savas starptautiskās saistības. Mēs cītīgi strādāsim, lai paplašinātu sadarbību.

Es esmu astotais Latvijas Valsts prezidents. Septiņi mani priekšgājēji bez šaubīšanās atdeva Dzimtenei daļu no sevis, un katra prezidenta laiks ir atstājis pēdas mūsu valsts vēsturē. Es sekošu viņu labo darbu piemēram, un kopā mēs attīstīsim un uzlabosim dzīvi valstī.

Paldies visiem par man parādīto godu un uzticību!

Dievs, svētī Latviju!

(Aplausi.)

Sēdes vadītāja. Paldies.

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Ekselences! Dāmas un kungi!

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi tauta ievēlēja Saeimu. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi Latvijas tautas ievēlētā Saeima ievēlēja valsts augstāko amatpersonu – Valsts prezidentu.

Valsts prezidents ne tikai pārstāv valsti starptautiski, bet ir arī savas valsts simbols ikvienam tās iedzīvotājam.

Satversmes tēvi mūsu pamatlikumā iestrādāja līdzsvaru starp tautas ievēlētu parlamentu, parlamenta apstiprinātu Ministru kabinetu, parlamenta ievēlētu Valsts prezidentu un neatkarīgu tiesu varu. Taču tikai Valsts prezidentam ir iespēja kļūt par šā līdzsvara saglabātāju un sabiedrības vienotāju un iedvesmotāju.

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs! Latvijas Republikas Saeimas vārdā vēlu jums sargāt Satversmē iestrādāto varu līdzsvaru un Satversmē iestrādātās vērtības un vēlu jums godam kalpot Latvijai!

(Aplausi.)

Līdz ar to Saeimas svinīgo (ārkārtas) sēdi pasludinu par slēgtu.